

MATTA

MATTA'YA GİRİŞ

İncil, Tanrı'nın İsa'yı günahları bağışlayan Kurtarıcı olarak gönderdiğini müjdelemekle başlar. İsa'nın kendisi «Tanrı'nın Sözü», başlı başına Tanrı'nın bildirisidir. Yaşamı, öğretisi ve mucizeleri İncil'in ilk yarısını oluşturmaktadır.

Tanrı bildirisi tektir. Tanrı, İsa'nın dört izleyicisini bizim için İsa'nın yaşamını kaleme almaya yöneltir (bkz. İncil Nasıl Yazıldı, Günümüze Nasıl Ulaştı). Elbette ki dört yazar farklı görüş açılarından yazmaktadırlar. Ama farklı görüş açılarından yazılan metinler, bir resmin parçaları gibi birbirini tamamlar, İsa'nın yaşam ve öğretisini bir bütün olarak gözler önüne serer.

Genel bakış: Bu kitabın yazarı, Levi diye de bilinen Matta'dır. İsa'nın izleyicisi olmaya çağrıldığında vergi görevlisiydi (9:9-13). Kitabı yazmaktaki amacı, İsa'nın yaşamını, ölümünü ve dirilişini anlatmaktır. Özellikle İsa'nın peygamberlerce geleceği bildirilen ve Yahudilerce uzun zamandır beklenen Mesih olduğunu göstermek ister. Bunun için İsa'nın gelişyle gerçekleşen peygamberlik sözlerinden alıntılara yer verir¹. İsa'nın kurtuluş müjdesinin tüm uluslar için olduğunu ayrıca vurgular².

Kitabın içeriği: Matta, İsa'nın soyağacı ve doğumuna ilişkin bilgileri vermekle başlar (1:1-2:23). İsa'nın vaftiz oluşunu ve Şeytan tarafından nasıl sınındığını anlattıktan sonra O'nun faaliyetlerine geçer. Kendisine gelen hastaların tümünü iyileştirdiği bazı olayları kaydeder³; belirli bazı hastaları iyileştirmesinden⁴ ve diğer mucizelerinden⁵ de söz eder. Bununla beraber ağırlık, İsa'nın beş temel bölümde⁶ toplanan öğretilerine veriliyor. Bu öğretinin odağında Göklerin Egemenliği⁷ bulunuyor. Göklerin Egemenliği, İncil'in diğer kısımlarında Tanrı'nın Egemenliği diye de geçer. İsa'nın ilk gelişyle başlayan bu Egemenlik, O'nun Kral olarak dönüşüyle tamamlanacak. Günahlarından dönüp İsa'yı izleyenler, 'egemenliğin çocukları' olurlar. Bunlar, İsa'nın özellikle Dağdaki Konuşma'da açıkladığı yeni yaşama çağırıyorlar (5, 6 ve 7 bölümleri). Örneğin, ön planda bulunmak yerine başkalarına hizmet etmeyi amaç edinmeliler⁸; gösterişe kapılmadan iyilik yapmalılar (6:1-18); bağışlayıcı olmalılar (18:21-35); canları pahasına da olsa İsa'yı izlemeliler⁹.

İsa, sözleri ile eylemleri arasında büyük uyumsuzluklar olan Yahudi din önderlerini şiddetle eleştirir. Onlar için diyor ki, «Göklerin Egemenliğinin kapısını insanların yüzüne kaparlar; ne kendileri içeri girerler, ne de girmek isteyenleri bırakırlar»¹⁰. Buna karşılık İsa, doğru kişileri değil, günahkârları çağırmaya geldi (9:13). İsa ayrıca çağın sonu, kendisinin ikinci gelişi ve son yargı konusunda açıklamalarda bulunur; izleyicilerinin bütün bu olaylara hazırlıklı olmaları gerektiğini anlatır¹¹. İsa'nın kimliğine gelince, Matta imalı ama kesin konuşur¹².

Son bölümler İsa'nın ölümünü ve dirilişini anlatır. Ondan önce İsa, nasıl öleceğini tekrar tekrar açıklar. Son yemeğinde, «Kanım...günahların bağışlanması için birçokları uğruna

akıtılan antlaşma kanıdır» der (26:28). Uzun zamandan beri onu öldürmeyi tasarlayan Yahudi önderlerin eline teslim edilir ve çarmıha gerilir. Ölür ve dirilir. Kitap, İsa'nın izleyicilerine verdiği ünlü son buyruğuyla noktalanır: «Gökte ve yeryüzünde bütün yetki bana verildi. Bu nedenle gidin, bütün ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin.»

Ana hatlar:

1:1-2:23	İsa'nın doğumu ve çocukluğu
3:1-4:16	İsa'nın göreve hazırlanması
4:17-18:35	İsa'nın Celile ve çevresindeki faaliyetleri
19:1-20:34	Kudüs yolunda
21:1-27:66	İsa'nın Kudüs'te öğretisini yayması, tutuklanıp çarmıha gerilmesi
28:1-20	İsa'nın dirilmesi

Kaynak ayetler:

¹2:6,17; 3:3; 4:15-16; 8:17; 12:17-21; 13:14-15,35; 15:7-8; 21:4-5,42; 26:31; 27:9-10

²8:10-12; 21:33-45; 24:14; 28:18-20

³4:23-24; 8:16; 9:35; 19:2

⁴Örn: 17:14-17; 20:29-34

⁵Örn: 8:23-27; 14:15-21

⁶5-7; 10; 13:1-52; 18:1-35; 23-25. Bu bölümlerin hepsi, «İsa bu konuşmasını bitirince...» gibi bir deyimle biter.

⁷3:1-2; 4:17,23; 6:10-13,33; 9:35; 10:7; 11:11-12; 12:28; 13:1-52; 16:19,28; 18:23-25; 20:1-16; 22:2-14; 24:14; 25:1-46

⁸18:1-5; 20:21-28; 23:8-12

⁹6:19-34; 8:18-22; 10:16-42; 16:25-26; 19:16-30

¹⁰23:13-14; ayrıca bkz. 5:20; 15:1-20; 16:1-12; 18:33-37; 21:23-22:46; 23:1-39

¹¹7:13-23; 11:20-24; 12:36-42; 13:24-30,36-43; 24:1-25:46

¹²3:17; 9:1-7; 11:4-6,27; 13:16-17; 14:32; 16:16-20,27; 17:1-7; 26:64; 27:43,54; 28:9

MATTA

1. Bölüm

İsa Mesih'in soyu

(Luk.3:23-38)

¹⁻²İbrahim oğlu, Davut oğlu İsa Mesih'in soyuyla ilgili kayıt şöyledir:

İbrahim, İshak'ın babasıydı.

İshak, Yakup'un babası;

Yakup da Yahuda ve onun kardeşlerinin babasıydı.

³Yahuda, Tamar'dan doğan Peres ve Zara'nın babasıydı.

Peres, Hesron'un babası;

Hesron da Ram'ın babasıydı.

⁴Ram, Aminadab'ın babası;

Aminadab, Nahşon'un babası;

Nahşon ise Salmon'un babasıydı.

⁵Salmon, Rahav'dan doğan Boaz'ın babasıydı.

Boaz, Rut'tan doğan Obed'in babası;

Obed de İşay'ın babası;

⁶İşay da, kral Davut'un babasıydı.

Davut, Uriya'nın karısından doğan Süleyman'ın babasıydı.

⁷Süleyman, Rehavam'ın babası;

Rehavam, Abiya'nın babası;

Abiya da Asa'nın babasıydı.

⁸Asa, Yehoşafat'ın babası;

Yehoşafat, Yoram'ın babası;

Yoram, Uziya'nın babasıydı.

⁹Uziya, Yotam'ın babası;

Yotam, Ahaz'ın babası;

Ahaz da Hizkiya'nın babasıydı.

¹⁰Hizkiya, Manaşe'nin babası;

Manaşe, Amon'un babası;

Amon ise Yoşiya'nın babasıydı.

¹¹Yoşiya, Babil sürgünü sırasında doğan Yekonya ve onun kardeşlerinin babasıydı.

¹²Yekonya, Babil sürgününden sonra doğan Şaltiyel'in babası;

Şaltiyel ise Zerubabel'in babasıydı.

¹³Zerubabel, Abihud'un babası;

Abihud, Elyakim'in babası;

Elyakim de Azor'un babasıydı.

¹⁴Azor, Sadok'un babası;

Sadok, Ahim'in babası;

Ahim ise Elihud'un babasıydı.

¹⁵Elihud, Elazar'ın babası;

Elazar, Matan'ın babası;

Matan da Yakup'un babasıydı.

¹⁶Yakup, Meryem'in kocası Yusuf'un babasıydı.

Meryem'den de Mesih denilen İsa doğdu.

¹⁷Buna göre, İbrahim'den Davut'a kadar toplam on dört kuşak, Davut'tan Babil sürgününe kadar on dört kuşak ve Babil sürgününden Mesih'e kadar da on dört kuşak geçti.

İsa Mesih'in doğumu

(Luk.2:1-7)

¹⁸İsa Mesih'in doğumu da şöyle oldu: annesi Meryem, Yusuf'la nişanlanmıştı. Ama evlenip birleşmelerinden önce Meryem'in Kutsal Ruh'tan gebe kaldığı anlaşıldı.

¹⁹Meryem'in nişanlısı Yusuf, doğru bir adam olduğu ve onu herkesin önünde utandırmak istemediği için ondan gizlice ayrılmak niyetindeydi. ²⁰Ama böyle düşünmesi üzerine Rab'bin bir meleği ona rüyada görünerek şöyle dedi: «Davut oğlu Yusuf, Meryem'i kendine eş olarak almaktan korkma. Çünkü onun rahminde oluşan, Kutsal Ruh'tandır.

²¹Meryem bir oğul doğuracak. Adını İsa koyacaksın. Çünkü halkını günahlarından kurtaracak olan O'dur.»

²²⁻²³Bütün bunlar, Rab'bin peygamber aracılığıyla bildirdiği şu sözün yerine gelmesi için oldu: «İşte, kız gebe kalıp bir oğul doğuracak. O'nun adını İmanuel koyacaklar.» İmanuel, 'Tanrı bizimle' demektir.

²⁴Yusuf uyanınca Rab'bin meleğinin kendisine buyurduğu gibi yaptı ve Meryem'i eş olarak yanına aldı. ²⁵Ne var ki, Meryem oğlunu doğuruncaya dek Yusuf onunla birleşmedi. Doğan çocuğun adını İsa koydu.

2. Bölüm

Yıldızbilimcilerin ziyareti

¹⁻²İsa, Kral Hirodes'in devrinde Yahudiye'nin Beytlehem kasabasında doğduktan sonra bazı yıldızbilimciler doğudan Kudüs'e gelip şöyle dediler: «Yahudilerin kralı olarak doğan çocuk nerede? Doğuda O'nun yıldızını gördük¹ ve O'na tapınmaya geldik.»

³Kral Hirodes bunu duyunca bütün Kudüs halkıyla birlikte çok tedirgin oldu. ⁴Tüm başkâhinleri ve ulusun din bilginlerini toplayarak onlara Mesih'in nerede doğacağını sordu. ⁵«Yahudiye'nin Beytlehem kasabasında» dediler. «Çünkü peygamber aracılığıyla şöyle yazılmıştır:

⁶«Sen, Yahuda diyarında olan ey Beytlehem, Yahuda önderleri arasında hiç de en önemsizi değilsin! Çünkü benim halkım İsrail'i güdecek olan önder senden çıkacaktır.»

⁷Bunun üzerine Hiroides yıldızbilimcileri gizlice çağırıp onlardan yıldızın görüldüğü anı tam olarak öğrendi. ⁸«Gidin, çocuğu dikkatle arayın, bulduğunuz zaman bana haber verin, ben de gelip O'na tapınayım» diyerek onları Beytlehem'e gönderdi.

⁹Yıldızbilimciler, kralı dinledikten sonra yola çıktılar. Doğuda¹¹ görmüş oldukları yıldız onlara yol gösterdi ve gelip çocuğun bulunduğu yerin üzerinde durdu. ¹⁰Yıldızı gördüklerinde olağanüstü bir sevinç duydular. ¹¹Eve girip çocuğu annesi Meryem'le birlikte görünce yere kapanarak O'na tapındılar. Hazinelelerini açıp O'na armağan olarak altın, tütü ve mür sundular. ¹²Sonra Hiroides'in yanına dönmesinler diye rüyada uyarıldıklarından, ülkelerine başka yoldan döndüler.

Mısır'a kaçış

¹³Yıldızbilimciler yola çıktıktan sonra Rab'bin bir meleği Yusuf'a rüyada göründü. Ona, «Kalk!» dedi. «Çocuğu ve annesini al ve Mısır'a kaç. Ben sana haber verinceye dek orada kal. Çünkü Hiroides çocuğu öldürmek amacıyla onu arayacak.»

¹⁴Böylece Yusuf kalktı, aynı gece çocuğu ve annesini alıp Mısır'a doğru yola çıktı. ¹⁵Hiroides'in ölümüne dek orada kaldı. Bu, Rab'bin peygamber aracılığıyla bildirdiği şu sözün yerine gelmesi için oldu: «Oğlumu Mısır'dan geri çağırdım.»

¹⁶Hiroides, yıldızbilimciler tarafından aldatıldığını görünce büyük öfkeye kapıldı. Onlardan tam olarak öğrenmiş olduğu zamana göre, Beytlehem ve tüm yöresinde bulunan iki ve daha küçük yaştaki erkek çocukların hepsini öldürttü. ¹⁷Böylelikle Yeremya peygamber aracılığıyla bildirilen şu söz yerine gelmiş oldu:

¹⁸«Ramah'ta bir ses duyuldu,
ağlayış ve acı feryat sesleri!
Çocukları için ağlayan Rahel,
teselli edilmek istemiyor.
Çünkü onlar yok artık!»

Nasıra'ya dönüş

¹⁹⁻²⁰Hiroides öldükten sonra, Rab'bin bir meleği Mısır'da Yusuf'a rüyada görünerek, «Kalk!» dedi. «Çocuğu ve annesini al, İsrail diyarına dön. Çünkü çocuğu öldürmek isteyenler öldü.»

²¹Bunun üzerine Yusuf kalktı, çocuğu ve annesini alıp İsrail diyarına döndü. ²²Ama Yahudiye'de Hiroides'in yerine oğlu Arhelas'ın tahta geçtiğini duyunca oraya gitmekten korktu. Rüyada aldığı buyruğa uyarak Celile bölgesine gitti. ²³Oraya varınca Nasıra denen kente yerleşti. Bu, peygamberler aracılığıyla bildirilen, «O'na Nasıralı denecektir» sözünün yerine gelmesi için oldu.

3. Bölüm

Yahya'nın ortaya çıkışı

(Mar.1:1-8; Luk.3:1-18; Yu.1:19-28)

¹⁻²O günlerde Vaftizci Yahya ortaya çıktı. Yahudiye çölünde şu çağrıda bulunuyordu: «Tövbe edin! Göklerin Egemenliği yaklaşmıştır.»³Nitekim Yeşaya peygamber aracılığıyla sözü edilen kişi Yahya'dır. Yeşaya şöyle demişti:

«Çölde yükselen ses,
`Rab'bin yolunu hazırlayın,
gececeği patikaları düzleyin' diyor.»

⁴Yahya'nın deve tüyünden giysisi, belinde deriden kuşağı vardı. Tek yediği, çekirge ve yaban balıydı.

⁵⁻⁶Kudüs'ün, bütün Yahudiye'nin ve tüm Şeria nehri yöresinin halkı ona geliyor, günahlarını itiraf ediyor, onun tarafından Şeria nehrinde vaftiz ediliyordu.

⁷Ne var ki, Ferisilerle Sadukilerden birçok kişinin vaftiz olmak için kendisine geldiğini gören Yahya onlara şöyle seslendi: «Ey engerekler soyu! Gelecek olan gazaptan kaçmanız için sizi kim uyardı? ⁸Bundan böyle tövbeye yaraşır meyveler verin. ⁹Kendi kendinize, `Biz İbrahim'in soyundanız' diye düşünmeyin. Ben size şunu söyleyeyim: Tanrı, İbrahim'e şu taşlardan çocuk yaratacak güçtedir. ¹⁰Balta şimdiden ağaçların köküne dayanmıştır. İyi meyve vermeyen her ağaç kesilip ateşe atılacak. ¹¹Gerçi ben sizi tövbe için suyla vaftiz ediyorum, ama benden sonra gelen benden daha güçlüdür. Ben O'nun çarıklarını çıkarmaya bile layık değilim. O sizi Kutsal Ruh'la ve ateşle vaftiz edecek. ¹²Yabası elindedir. Harman yerini temizleyecek, buğdayını toplayıp ambara yığacak, samanı sönmeyen ateşte yakacaktır.»

İsa vaftiz oluyor

(Mar.1:9-11; Luk.3:21-22)

¹³Bu sırada İsa, Yahya tarafından vaftiz edilmek üzere Celile'den Şeria nehrine, Yahya'nın yanına geldi. ¹⁴Ne var ki Yahya, «Benim senin tarafından vaftiz edilmem gerekirken sen mi bana geliyorsun?» diyerek O'na engel olmak istedi.

¹⁵İsa ona şu karşılığı verdi: «Şimdilik buna razı ol! Çünkü doğru olan her şeyi bu şekilde yerine getirmemiz gerekir.» O zaman Yahya O'nun dediğine razı oldu.

¹⁶İsa vaftiz olur olmaz sudan çıktı. O anda gökler açıldı ve İsa, Tanrı'nın Ruhunun güvercin gibi inip üzerine konduğunu gördü. ¹⁷Göklerden gelen bir ses de şöyle dedi: «Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum.»

4. Bölüm

İsa sınanıyor

(Mar.1:12-13; Luk.4:1-13)

Bundan sonra İsa, İblis'in denemelerinden geçmek üzere Ruh tarafından çöle götürüldü.²Kırk gün kırk gece oruç tuttuktan sonra acıktı. ³O zaman Ayartıcı O'na gelip, «Tanrı'nın Oğluyun, söyle de şu taşlar ekmek olsun» dedi.

⁴İsa ona şu karşılığı verdi: «Kutsal Yazılarda, 'İnsan yalnız ekmekle değil, Tanrı'nın ağzından çıkan her sözle yaşar' diye yazılmıştır.»

⁵⁻⁶Sonra İblis O'nu kutsal kente götürdü. Tapınağın tepesine çıkarıp dedi ki, «Tanrı'nın Oğluyun, kendini buradan aşağı at. Çünkü şöyle yazılmıştır:

'Tanrı, senin için meleklerine buyruk verecek.'

'Ayağın bir taşla çarpmasın diye seni elleri üzerinde taşıyacaklar.'»

⁷İsa İblis'e şu karşılığı verdi: «'Tanrının olan Rab'bi sına' diye de yazılmıştır.»

⁸İblis aynı şekilde İsa'yı çok yüksek bir dağa çıkarıp O'na tüm görkemleriyle dünyanın bütün ülkelerini gösterdi. ⁹«Yere kapanıp bana taparsan, bütün bunları sana vereceğim» dedi.

¹⁰İsa ona şöyle karşılık verdi: «Çekil git, Şeytan! 'Tanrının olan Rab'be tap, yalnız O'na kulluk et' diye yazılmıştır.»

¹¹Bunun üzerine İblis İsa'yı bırakıp gitti. Melekler de gelip İsa'ya hizmet ettiler.

İsa Müjde'yi duyurmaya başlıyor

(Mar.1:14-15; Luk.4:14-15)

¹²İsa, Yahya'nın tutuklandığını duyunca Celile'ye döndü. ¹³Nasıra'dan ayrılarak Zebulun ve Naftali yöresinde, Celile gölü kıyısında bulunan Kefernahum'a gelip yerleşti. ¹⁴⁻¹⁵Bu, Yeşaya peygamber aracılığıyla bildirilen şu sözün yerine gelmesi için oldu:

«Zebulun diyarı ve Naftali diyarı,
Şeria nehrinin ötesinde, deniz tarafı,
ulusların Celilesi!

¹⁶Karanlıkta yaşayan halk,
büyük bir ışık gördü.
Ölümün gölgelediği diyarda
yaşayanların üzerine bir ışık doğdu.»

¹⁷O günden itibaren İsa şu çağrıda bulunmaya başladı: «Tövbe edin! Göklerin Egemenliği yaklaştı.»

İsa ilk öğrencilerini seçiyor

(Mar.1:16-20; Luk.5:1-11)

¹⁸İsa, Celile gölünün kıyısında gezerken Petrus denen Simun ile kardeşi Andrey'a'yı gördü. Balıkçı olan bu iki kardeş göle ağ atmaktaydı. ¹⁹İsa onlara, «Ardımdan gelin, sizleri insan tutan balıkçılar yapacağım» dedi. ²⁰Onlar da hemen ağlarını bırakıp O'nun ardından gittiler. ²¹Oradan daha ileri giden İsa, başka iki kardeşi, Zebedi'nin oğulları Yakup'la Yuhanna'yı gördü. Babaları Zebedi'yle birlikte kayıkta ağlarını onarıyorlardı. İsa onları çağırdı. ²²Onlar da hemen kayığı ve babalarını bırakıp İsa'nın ardından gittiler.

İsa hastaları iyileştiriyor

(Luk.6:17-19)

²³İsa, Celile bölgesinin her tarafını dolaştı. Buralardaki havralarda ders veriyor, Göksel Egemenliğin müjdesini duyuruyor, halk arasında rastlanan her hastalığı, her illeti iyileştiriyordu. ²⁴O'nun ünü bütün Suriye'ye yayılmıştı. Çeşit çeşit hastalıklara yakalanmış, ıstırap içinde olan, cine tutsak, saralı, felçli olanların hepsini O'na getirdiler, O da onları iyileştirdi. ²⁵Celile, Dekapolis, Kudüs, Yahudiye ve Şeria nehrinin ötesinden gelen büyük kalabalıklar O'nun ardından gidiyordu.

5. Bölüm

Gerçek mutluluk

(Luk.6:20-23)

İsa kalabalıkları görünce dağa çıktı. Oturduktan sonra, öğrencileri yanına geldiler. ²⁻

³Onlara seslenip şöyle ders vermeye başladı:

«Ne mutlu ruhta yoksul olanlara!

Göklerin Egemenliği onlarındır.

⁴Ne mutlu yaşlı olanlara!

Onlar teselli edilecekler.

⁵Ne mutlu yumuşak huylu olanlara!

Onlar yeryüzünü miras alacaklar.

⁶Ne mutlu doğruluğa acıkıp susayanlara!

Onlar doyurulacaklar.

⁷Ne mutlu merhametli olanlara!

Onlar merhamet bulacaklar.

⁸Ne mutlu yüreği temiz olanlara!

Onlar Tanrı'yı görecekler.

⁹Ne mutlu barışı sağlayanlara!

Onlara Tanrı oğulları denecek.

¹⁰Ne mutlu doğruluk uğruna zulüm görenlere!

Göklerin Egemenliği onlarındır.

¹¹«Bana olan bağılılığınızdan ötürü insanlar size sövüp zulmettikleri, yalan yere size karşı her türlü kötü sözü söyledikleri zaman ne mutlu size! ¹²Sevinin, sevinçle coşun! Çünkü göklerdeki ödülünüz büyüktür. Sizden önce yaşamış olan peygamberlere de böyle zulmettiler.

Tuz ve ışık

(Mar.9:50; Luk.14:34-35)

¹³«Yeryüzünün tuzu sizsiniz. Ama tuz tadını yitirirse, ona tekrar nasıl tuz tadı verilebilir? Artık dışarı atılıp insanların ayakları altında çiğnenmekten başka bir şeye yaramaz.

¹⁴«Dünyanın ışığı sizsiniz. Tepenin üzerine kurulan kent gizlenemez. ¹⁵İnsanlar da kandil yakıp tahıl ölçeği altına koymazlar. Tersine, kandilliğe koyarlar; oradan da evdekilerin hepsine ışık verir. ¹⁶Sizin ışığınız insanların önünde öyle parlasın ki, iyi işlerinizi görerek göklerde olan Babanızı yüceltsinler!

Kutsal Yasa

¹⁷«Kutsal Yasa'yı ya da peygamberlerin sözlerini geçersiz kılmak için geldiğimi sanmayın. Ben geçersiz kılmaya değil, tamamlamaya geldim. ¹⁸Size doğrusunu söyleyeyim, gök ve yer ortadan kalkmadan, her şey gerçekleşmeden, Kutsal Yasa'dan ufacık bir harf ya da bir nokta bile eksilmeyecek. ¹⁹Bu nedenle, bu buyrukların en küçüklerinden birini kim çiğner ve başkalarına öyle yapmayı öğretirse, Göklerin Egemenliğinde en küçük sayılacak. Ama bu buyrukları kim yerine getirir ve başkalarına öğretirse, Göklerin Egemenliğinde büyük sayılacak. ²⁰Size şunu söyleyeyim: doğruluğunuz din bilginleriyle Ferisilerinkini kat kat aşmadıkça, Göklerin Egemenliğine asla giremezsiniz!

Öfke ve cinayet

²¹«Atalarımıza, 'Adam öldürme. Öldüren, yargılanmayı hak edecek' denildiğini duydunuz. ²²Ama ben size diyorum ki, kardeşine karşı öfkelenen her kişi yargılanmayı hak edecek. Kim kardeşine aşağılayıcı bir söz¹ söylerse, Yüksek Kurul'un yargısını hak edecek. Kim kardeşine ahmak derse, cehennem ateşini hak edecek. ²³⁻²⁴Bu yüzden, adağını sunağa getirdiğinde, orada kardeşinin sana karşı bir şikâyeti olduğunu hatırlarsan, adağını orada, sunağın önünde bırak, git, önce kardeşinle barış; sonra gel, adağını sun. ²⁵Senden davacı olanla, daha yoldayken çabucak anlaş. Yoksa o seni yargıca, yargıç da gardiyana teslim edebilir; sonunda da hapse atılabilirsin. ²⁶Sana doğrusunu söyleyeyim, son kuruşu¹ ödemedikçe oradan asla çıkamazsın.

Zina ve boşanma

²⁷«'Zina etme' denildiğini duydunuz. ²⁸Ama ben size diyorum ki, bir kadına şehvetle bakan her adam, zaten yüreğinde o kadınla zina etmiştir. ²⁹Eğer sağ gözün seni günaha sokarsa, onu çıkar, at. Çünkü vücudunun bir üyesinin yok olması, tüm vücudunun cehenneme atılmasından iyidir. ³⁰Eğer sağ elin seni günaha sokarsa, onu kes, at. Çünkü

vücudunun bir üyesinin yok olması, tüm vücudunun cehenneme gitmesinden iyidir.

³¹«`Kim karısını boşarsa ona boş kâğıdını versin' denilmiştir. ³²Ama ben size diyorum ki, karısını cinsel ahlaksızlıktan başka bir nedenle boşayan her adam, onu zinaya itmiş olur. Boşanmış bir kadınla evlenen de zina etmiş olur.

Ant içmek

³³«Yine atalarımıza, `Yalan yere ant içme, ama Rab'be içtiğin antları tut' denildiğini duydunuz. ³⁴⁻³⁵Oysa ben size diyorum ki, hiç ant içmeyin, ne gök üzerine | çünkü orası Tanrı'nın tahtıdır; ne yer üzerine | çünkü orası O'nun ayaklarının basamağıdır; ne de Kudüs üzerine | çünkü orası Büyük Kral'ın kentidir. ³⁶Başınızın üzerine de ant içmeyin. Çünkü saçınızın tek telini ak ya da kara edemezsiniz. ³⁷Evet'iniz evet, `hayır'ınız hayır olsun. Bundan fazlası Şeytan'dandır. ^[1]

Göze göz, dişe diş

(Luk.6:29-30)

³⁸«`Göze göz, dişe diş' denildiğini duydunuz. ³⁹Ama ben size diyorum ki, kötüye karşı direnmeyin. Sağ yanağınıza bir tokat atana öbür yanağınızı da çevirin. ⁴⁰Size karşı davacı olup mintanınızı almak isteyen abanızı da verin. ⁴¹Sizi bin adım yol yürümeye zorlayanla iki bin adım yürüyün. ⁴²Sizden bir şey dileyene verin, sizden ödünç isteyen geri çevirmeyin.

Düşmanlarınızı sevin

(Luk.6:27-28,32-36)

⁴³«`Komşunu sev, düşmanından nefret et' denildiğini duydunuz. ⁴⁴Ama ben size diyorum ki, düşmanlarınızı sevin, size zulmedenler için dua edin. ⁴⁵Öyle ki, göklerde olan Babanızın oğulları olasınız. Çünkü O, güneşini hem kötülerin hem de iyilerin üzerine doğdurur. Yağmurunu da hem doğruların hem de eğrilerin üzerine yağdırır. ⁴⁶Eğer yalnız sizi sevenleri severseniz, ne ödülünüz olur? Vergi görevlileri de öyle yapmıyor mu? ⁴⁷Yalnız kardeşlerinize selam verirseniz, fazladan ne yapmış olursunuz? Putperestler de öyle yapmıyor mu? ⁴⁸Bu nedenle, göksel Babanız yetkin olduğu gibi, siz de yetkin olun.

6. Bölüm

Yoksullara yardım

«Dikkat edin! Yapmanız gereken doğru işleri ^[1] gösteriş için insanların gözü önünde yapmayın. Öyle yaparsanız, göklerdeki Babanızdan ödül alamazsınız.

²«Bu nedenle, birisine sadaka vereceğiniz zaman bunu ilan etmek için önünüzde borazan çaldırmayın. İkiyüzlü kişiler, insanların övgüsünü kazanmak için havralarda ve sokaklarda böyle yaparlar. Size doğrusunu söyleyeyim, onlar ödülleri almışlardır. ³Siz sadaka verdiğiniz zaman, sol eliniz sağ elinizin ne yaptığını bilmesin. ⁴Öyle ki, verdiğiniz

sadaka gizli kalsın. Gizlilik içinde yapılanı gören Babanız sizi ödüllendirecektir.

Dua

(Luk.11:2-4)

⁵«Dua ettiğiniz zaman ikiyüzlüler gibi olmayın. Onlar, herkes kendilerini görsün diye havralarda ve caddelerin köşe başlarında dikilip dua etmekten zevk alırlar. Size doğrusunu söyleyeyim, onlar ödülleri almışlardır. ⁶Siz ise, dua edeceğiniz zaman odanıza girip kapıyı örtün ve gizlide olan Babanıza dua edin. Gizlilik içinde yapılanı gören Babanız sizi ödüllendirecektir. ⁷Dua ettiğinizde, putperestler gibi boş sözler tekrarlayıp durmayın. Onlar, söz kalabalığıyla seslerini duyurabileceklerini sanırlar. ⁸Siz onlara benzemeyin! Çünkü Babanız, nelere gereksinmeniz olduğunu daha siz O'ndan dilemeden önce bilir.

⁹«Bunun için siz şöyle dua edin:

`Göklerdeki Babamız,

adın kutsal kılınsın.

¹⁰Egemenliğin gelsin.

Gökte olduğu gibi, yeryüzünde de

senin istediğin olsun.

¹¹Bugün bize gündelik ekmeğimizi ver.

¹²Bize karşı suç işleyenleri bağışladığımız gibi,

sen de bizim suçlarımızı bağışla.

¹³Ayartılmamıza izin verme.

Kötü olandan bizi kurtar.

Çünkü egemenlik, güç ve yücelik

sonsuzlara dek senindir. Amin.¹¹

¹⁴«Başkalarının suçlarını bağışlarsanız, göksel Babanız da sizin suçlarınızı bağışlar.

¹⁵Ama siz başkalarının suçlarını bağışlamazsanız, Babanız da sizin suçlarınızı bağışlamaz.

Oruç

¹⁶«Oruç tuttuğunuz zaman, ikiyüzlüler gibi surat asmayın. Onlar oruç tuttıklarını insanlara belli etmek için kendilerine perişan bir görünüm verirler. Size doğrusunu söyleyeyim, onlar ödülleri almışlardır. ¹⁷Siz oruç tuttuğunuz zaman, başınıza yağ sürüp yüzünüzü yıkayın. ¹⁸Öyle ki, insanlara değil, gizlide olan Babanıza oruçlu görünesiniz. Gizlilik içinde yapılanı gören Babanız sizi ödüllendirecektir.

Göksel hazineler

(Luk.12:33-36; 16:13)

¹⁹«Yeryüzünde kendinize hazineler biriktirmeyin. Burada güve ve pas onları yiyip bitirir, hırsızlar da girip çalarlar. ²⁰Bunun yerine kendinize gökte hazineler biriktirin. Orada ne

güve ne pas onları yiyip bitirir, ne de hırsızlar girip çalar. ²¹Hazineniz neredeyse, yüreğiniz de orada olacak.

²²«Bedenin ışığı gözdür. Gözünüz sağlamsa[□], tüm bedeniniz aydınlık olur. ²³Gözünüz bozuksa[□], tüm bedeniniz karanlık olur. Buna göre, içinizdeki `ışık' karanlıksa, ne korkunçtur o karanlık!

²⁴«Hiç kimse iki efendiye kulluk edemez. Ya birinden nefret edip öbürünü sever, ya da birine bağlanıp öbürünü hor görür. Siz hem Tanrı'ya, hem de paraya[□] kulluk edemezsiniz.

Kaygılanmayın

(Luk.12:22-31)

²⁵«Bu nedenle size şunu söylüyorum: `Ne yiyip ne içeceğiz?' diye canınız için, ya da `Ne giyeceğiz?' diye bedeniniz için kaygılanmayın. Can yiyecekten, beden de giyecekten daha önemli değil mi? ²⁶Gökte uçan kuşlara bakın! Ne eker, ne biçer, ne de ambarlarda yiyecek biriktirirler. Göksel Babanız yine de onları doyurur. Siz onlardan çok daha değerli değil misiniz? ²⁷Hangi biriniz kaygılanmakla ömrünü bir anlık[□] uzatabilir? ²⁸Giyecek konusunda neden kaygılanıyorsunuz? Kır zambaklarının nasıl büyüdüğüne bakın! Ne çalışırlar, ne de iplik eğirirler. ²⁹Ama size şunu söyleyeyim, tüm görkemine rağmen Süleyman bile bunlardan biri gibi giyinmiş değildi. ³⁰Bugün var olup yarın ocağa atılacak olan kır otunu böyle giydiren Tanrı'nın sizi de giydireceği çok daha kesin değil mi, ey imanı kıt olanlar?

³¹«Öyleyse, `Ne yiyeceğiz?' `Ne içeceğiz?' ya da `Ne giyeceğiz?' diyerek kaygılanmayın. ³²Uluslar hep bu şeylerin peşinden giderler. Oysa göksel Babanız tüm bunları gereksindiğinizi bilir. ³³Siz önce O'nun egemenliğinin ve O'ndaki doğruluğun ardından gidin, o zaman size tüm bunlar da verilecektir. ³⁴O halde yarın için kaygılanmayın. Yarının kaygısı yarının olsun. Her günün derdi kendine yeter.

7. Bölüm

Başkasını yargılamayın

(Luk.6:37-38,41-42)

«Başkasını yargılamayın ki, siz de yargılanmayasınız. ²Başkasını nasıl yargılırsanız, siz de aynı yoldan yargılanacaksınız. Hangi ölçekle ölçerseniz, size de aynı ölçek uygulanacak. ³Sen neden kardeşinin gözündeki çöpü görürsün de kendi gözündeki merteği farketmezsin? ⁴Senin gözünde mertek varken nasıl olur da kardeşine, `İzin ver de gözündeki çöpü çıkarayım' dersin? ⁵Seni ikiyüzlü! Önce kendi gözündeki merteği çıkar, o zaman kardeşinin gözündeki çöpü çıkarmak için daha iyi görürsün.

⁶«Kutsal olanı köpeklere vermeyin. İncilerinizi domuzların önüne atmayın. Yoksa bunları ayaklarıyla çiğnedikten sonra dönüp sizi parçalayabilirler.

Tanrı'dan dileyin

(Luk.11:9-13)

⁷«Dileyin, size verilecek; arayın, bulacaksınız; kapıyı çalın, size açılacaktır. ⁸Çünkü her dileyen alır, arayan bulur, kapıyı çalana kapı açılır. ⁹Hanginiz kendisinden ekmek isteyen oğluna taş verir? ¹⁰Ya da balık isterse ona yılan verir? ¹¹Sizler kötü yürekli olduğunuz halde çocuklarınıza güzel armağanlar vermeyi biliyorsanız, göklerde olan Babanızın, kendisinden dileyenlere güzel şeyler vereceği çok daha kesin değil mi?

¹²«İnsanların size nasıl davranmasını istiyorsanız, siz de onlara öyle davranın. Kutsal Yasa'nın ve peygamberlerin söylediği budur.

Dar kapı, geniş kapı

(Luk.13:24)

¹³«Dar kapıdan girin. Çünkü kişiyi yıkıma götüren kapı geniş ve yol enlidir. Bu kapıdan girenler çoktur. ¹⁴Yaşama götüren kapı ise dar, yol da çetindir. Bu yolu bulanlar azdır.

Ağaç ve meyvesi

(Mat.12:33-35; Luk.6:43-44)

¹⁵«Sahte peygamberlerden sakının! Kuzu postuna bürünerek gelirler size, ama özde yırtıcı kurtlardır. ¹⁶Onları meyvelerinden tanıyacaksınız. Dikenli bitkilerden üzüm, devedikenlerinden incir toplanabilir mi? ¹⁷Bunun gibi, her iyi ağaç iyi meyve verir, kötü ağaç ise kötü meyve verir. ¹⁸İyi ağaç kötü meyve veremez. Kötü ağaç da iyi meyve veremez. ¹⁹İyi meyve vermeyen her ağaç kesilip ateşe atılır. ²⁰Böylece sahte peygamberleri meyvelerinden tanıyacaksınız.

²¹«Beni, `Rab! Rab!' diye çağıran herkes Göklerin Egemenliğine girecek değildir. Ancak göklerde olan Babamın isteğini yerine getiren girecektir. ²²O gün birçokları bana diyecek ki, `Rab! Rab! Biz senin adıyla peygamberlik etmedik mi? Senin adıyla cinler kovmadık mı? Senin adıyla birçok mucize yapmadık mı?' ²³O zaman ben de onlara açıkça şöyle diyeceğim: `Ben sizi hiç tanımadım. Çekilin önümden, ey kötülük yapanlar!'

Sağlam temel, çürük temel

(Luk.6:47-49)

²⁴«İşte bu sözlerimi duyup uygulayan herkes, evini kaya üzerinde kuran akıllı adama benzer. ²⁵Yağmur yağmış, seller yükselmiş, yeller esmiş ve eve saldırmış; ama ev yıkılmamış. Çünkü kaya üzerine kurulmuştu. ²⁶Bu sözlerimi duyup da uygulamayan herkes, evini kum üzerinde kuran budala adama benzer. ²⁷Yağmur yağmış, seller yükselmiş, yeller esmiş ve eve yüklenmiş. Ve ev çökmüş; çöküşü de korkunç olmuş.»

²⁸İsa konuşmasını bitirince, halk O'nun öğretişine şaşır kaldı. ²⁹Çünkü onlara kendi din bilginleri gibi değil, yetkili biri gibi ders veriyordu.

8. Bölüm

İsa bir cüzamlıyı iyileştiriyor

(Mar.1:40-45; Luk.5:12-16)

İsa dağdan inince büyük bir kalabalık O'nun ardından gitti. ²Bu sırada cüzamlı bir adam yaklaşıp O'nun önünde yere kapanarak, «Rab» dedi, «eğer istersen beni temiz kılabilirsin.»

³İsa elini uzatıp adama dokundu, «İsterim, temiz ol!» dedi. Adam hemen o anda cüzamdan temizlendi. ⁴Sonra İsa adama, «Sakin kimseye bir şey söyleme!» dedi. «Git, kâhine görün ve cüzamdan temizlendiğini herkese kanıtlamak için Musa'nın buyurduğu adağı sun.»

Yüzbaşının imanı

(Luk.7:1-10)

⁵⁻⁶İsa Kefernahum'a varınca bir yüzbaşı O'na gelip, «Ya Rab» diye yalvardı, «felçli uşağım korkunç acılar içinde evde yatıyor.»

⁷İsa, «Gelip onu iyileştireceğim» dedi.

⁸Ama yüzbaşı, «Rab, ben layık değilim ki, çatımın altına giresin!» karşılığını verdi. «Sen yeter ki bir söz söyle, uşağım iyileşir. ⁹Ben de buyruk altında bir adamım, benim de buyruğumda askerlerim var. Birine, 'Git' derim, gider; bir diğerine, 'Gel' derim, gelir; köleme, 'Şunu yap' derim, yapar.»

¹⁰İsa, duyduğu bu sözlere hayran kaldı. Ardından gelenlere, «Size doğrusunu söyleyeyim» dedi, «ben böyle imanı İsrail'de kimsede görmedim. ¹¹Size şunu söyleyeyim, doğudan ve batıdan birçok insan gelecek, Göklerin Egemenliğinde İbrahim, İshak ve Yakup'la birlikte sofraya oturacaklar. ¹²Ama bu egemenliğin asıl mirasçıları dışarıya, karanlığa atılacak. Orada ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır.» ¹³Sonra İsa yüzbaşuya, «Git, inandığın gibi olsun» dedi.

Ve uşak o anda iyileşti.

İsa birçoklarını iyileştiriyor

(Mar.1:29-34; Luk.4:38-41)

¹⁴İsa Petrus'un evine geldiğinde, onun kaynanasının ateşler içinde yattığını gördü. ¹⁵İsa kadının eline dokununca ateşi düşürdü. Kadın kalkıp İsa'ya hizmet etmeye başladı.

¹⁶Akşam olunca cine tutsak birçok kişiyi kendisine getirdiler. İsa onlardaki kötü ruhları bir sözle kovdu, hastaların hepsini iyileştirdi. ¹⁷Bu, Yeşaya peygamber aracılığıyla bildirilen şu sözün yerine gelmesi için oldu:

«Zayıflıklarımızı O kaldırdı,
hastalıklarımızı O yüklendi.»

İsa'yı izlemenin bedeli

(Luk.9:57-62)

¹⁸İsa, çevresindeki kalabalığı görünce gölün karşı yakasına geçilmesini buyurdu. ¹⁹O sırada din bilginlerinden biri gelip O'na şöyle dedi: «Öğretmenim, nereye gidersen, senin ardından geleceğim.»

²⁰İsa ona, «Tilkilerin ini, gökte uçan kuşların yuvası var, ama İnsanoğlu'nun başını yaslayacak bir yeri yok» dedi.

²¹Bir diğer öğrencisi İsa'ya, «Rab, izin ver de önce gidip babamı gömeyim» dedi.

²²İsa ona, «Sen ardından gel» dedi. «Ölüleri bırak, kendi ölülerini kendileri gömsünler.»

İsa fırtınayı dindiriyor

(Mar.4:35-41; Luk.8:22-25)

²³İsa kayığa binince, ardından öğrencileri de bindi. ²⁴Gölde ansızın büyük bir fırtına koptu. Öyle ki, dalgalar kayığın üzerinden aşırıyordu. İsa ise uykuya dalmıştı. ²⁵Öğrenciler gidip O'nu uyandırarak, «Rab, kurtar bizi, batıyoruz!» dediler.

²⁶İsa, «Ey iman kıt olanlar, neden korkuyorsunuz?» dedi. Sonra kalkıp rüzgârı ve gölü azarladı. Ortalık sültilman oldu.

²⁷Hepsi hayret içinde kaldı. «Bu nasıl bir adam ki, rüzgâr da göl de O'nun sözünü dinliyor?» dediler.

Cinli iki adamın iyileştirilmesi

(Mar.5:1-20; Luk.8:26-39)

²⁸İsa gölün karşı yakasında Gadaralıların memleketine vardığında, cine tutsak iki kişi mezarlık mağaralardan çıkıp O'nu karşıladı. Bunlar öyle tehlikeliydi ki, o yoldan kimse geçemiyordu. ²⁹İsa'ya, «Ey Tanrı'nın Oğlu, bizden ne istiyorsun?» diye bağıldılar. «Buraya, zaman dolmadan bize işkence etmeye mi geldin?»

³⁰Onlardan uzakta otlayan büyük bir domuz sürüsü vardı. ³¹Cinler İsa'ya, «Bizi kovacaksan, şu domuz sürüsüne gönder» diye yalvardılar.

³²İsa onlara, «Gidin!» dedi. Cinler de adamlardan çıkıp domuzların içine girdiler. O anda bütün sürü dik yamaçtan aşağı koşuşarak göle atlayıp boğuldu. ³³Domuzları güdenler ise kaçıp kente gittiler. Cinli adamlarla ilgili haberleri dahil, olup bitenlerin hepsini anlattılar.

³⁴Bunun üzerine bütün kent halkı İsa'yı karşılamaya çıktı. O'nu görünce bölgelerinden ayrılması için yalvardılar.

9. Bölüm

Bir felçlinin iyileştirilmesi

(Mar.2:1-12; Luk.5:17-26)

İsa bir kayığa binip karşı kıyıya geçti ve kendi kentine gitti. ²Kendisine, şilteye yatırılmış felçli bir adam getirdiler. Onların imanını gören İsa felçliye, «Oğlum, cesur ol, günahların bağışlandı» dedi.

³Bunun üzerine bazı din bilginleri içlerinden, «Bu adam Tanrı'ya küfrediyor!» dediler.

⁴Onların ne düşündüklerini bilen İsa dedi ki, «Yüreğinizde neden kötü düşüncelere yer veriyorsunuz? ⁵Hangisi daha kolay? `Günahların bağışlandı' demek mi, yoksa `Kalk, yürü' demek mi? ⁶Ne var ki, İnsanoğlu'nun yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu bilirsiniz diye...» Sonra felçliye, «Kalk, şilteni topla ve evine git!» dedi. ⁷Adam da kalkıp evine gitti. ⁸Halk bunu görünce korkuya kapıldı. İnsana böyle bir yetki veren Tanrı'yı yücelttiler.

Matta'nın öğrencilere katılması

(Mar.2:13-17; Luk.5:27-32)

⁹İsa oradan geçerken, vergi toplama kulübesinde oturan birini gördü. Adı Matta olan bu adama, «Ardımdan gel» dedi. Adam da kalkıp İsa'nın ardından gitti.

¹⁰Sonra İsa, Matta'nın evinde sofrada otururken, birçok vergi görevlisi ve günahkâr birçok kişi gelip O'nunla ve öğrencileriyle birlikte oturdu. ¹¹Bunu gören Ferisiler, İsa'nın öğrencilerine, «Sizin öğretmeniniz neden vergi görevlileri ve günahkârlarla birlikte yemek yiyor?» diye sordular.

¹²İsa söylenenleri işitince şöyle dedi: «Sağlamların değil, hastaların hekime ihtiyacı var.

¹³Gidin de, `Ben kurban değil, merhamet isterim' sözünün anlamını öğrenin. Çünkü ben doğru kişileri değil, günahkârları çağırmaya geldim.»

Oruçla ilgili soru

(Mar.2:18-22; Luk.5:33-39)

¹⁴Bu arada Yahya'nın öğrencileri gelip İsa'ya, «Biz ve Ferisiler oruç tutuyoruz da, senin öğrencilerin niçin tutmuyor?» diye sordular.

¹⁵İsa şöyle karşılık verdi: «Güvey hâlâ aralarındayken, davetliler yas tutar mı hiç? Ama güveyin aralarından alınacağı günler gelecek, onlar işte o zaman oruç tutacaklar. ¹⁶Hiç kimse eski bir giysiyi çekmemiş bir kumaş parçasıyla yamamaz. Çünkü konulan yama, giysiden kopar ve yırtık daha kötü duruma gelir. ¹⁷Hiç kimse yeni şarabı eski tulumlara doldurmaz. Yoksa tulumlar patlar; hem şarap dökülür, hem de tulumlar mahvolur. Yeni şarap yeni tulumlara doldurulur, böylece her ikisi de korunmuş olur.»

Dirilen kız, iyileşen kadın

(Mar.5:21-43; Luk.8:40-56)

¹⁸İsa onlara bu sözleri söylerken bir havra yöneticisi gelip O'nun önünde yere kapanarak, «Kızım az önce öldü. Ama sen gelip elini onun üzerine koyarsan, dirilecek» dedi. ¹⁹İsa kalkıp öğrencileriyle birlikte adamın ardından gitti.

²⁰Tam o sırada, on iki yıldır kanaması olan bir kadın İsa'nın arkasından yetişip giysisinin eteğine dokundu. ²¹İçinden, «Giysisine bir dokunsam kurtulacağım» diyordu. ²²İsa arkasına dönüp onu görünce, «Cesur ol, kızım! İmanın seni kurtardı» dedi. Ve kadın o anda iyileşti.

²³⁻²⁴İsa, yöneticinin evine varıp kaval çalanlarla gürültülü kalabalığı görünce, «Çekilin!» dedi. «Kız ölmedi, sadece uyuyor.» Onlar ise kendisiyle alay ettiler. ²⁵Kalabalık dışarı çıkarılınca İsa içeri girip kızın elinden tuttu, kız da ayağa kalktı. ²⁶Bu olayın haberi o yörenin tümüne yayıldı.

İki körle bir dilsizin iyileştirilmesi

²⁷İsa oradan ayrılırken iki kör adam, «Ey Davut Oğlu, halimize acı!» diye feryat ederek O'nun ardından gittiler. ²⁸İsa eve girince iki kör adam da yanına geldi. Onlara, «İstedığınızı yapabileceğime inanıyor musunuz?» diye sordu.

Adamlar, «İnanıyoruz, ya Rab!» dediler.

²⁹Bunun üzerine İsa körlerin gözlerine dokunarak, «İmanınıza göre olsun» dedi. ³⁰Ve adamların gözleri açıldı.

İsa, «Sakın kimse bunu bilmesin» diyerek onları kesin bir şekilde uyardı. ³¹Onlar ise çıkıp İsa'yla ilgili haberi o yörenin tümüne yaydılar.

³²Adamlar çıkarken İsa'ya, cine tutsak dilsiz biri getirildi. ³³Cin kovulunca adamın dili çözüldü. Halk hayret içinde, «İsrail'de böylesi hiç görülmemiştir» diyordu.

³⁴Ferisiler ise, «Cinleri, cinlerin reisinin gücüyle kovuyor» diyorlardı.

Ürün bol, işçi az

³⁵İsa tüm kent ve köyleri dolaştı. Buralardaki havralarda ders veriyor, Göksel Egemenliğin müjdesini duyuruyor, her hastalığı, her illeti iyileştiriyordu. ³⁶Kalabalıkları görünce onlara acıdı. Çünkü çobansız koyunlar gibi şaşkın ve perişandılar. ³⁷O zaman İsa öğrencilerine şöyle dedi: «Ürün bol, ama işçi az. ³⁸Bu nedenle ürünün sahibi olan Rab'be yalvarın da, ürününü kaldıracak işçiler göndersin.»

10. Bölüm

İsa on iki elçisini göreve gönderiyor

(Mar.3:13-19; 6:7-13; Luk.6:12-16; 9:1-6)

İsa on iki öğrencisini yanına çağırdı; kötü ruhları kovmak ve her hastalığı, her illeti iyileştirmek üzere onlara kötü ruhlar üzerine yetki verdi.

²⁻⁴Bu on iki elçinin adları şöyle: birincisi Petrus adıyla bilinen Simun, onun kardeşi Andriya, Zebedi'nin oğulları Yakup ve Yuhanna, Filipus ve Bartalmay, Tomas ve vergi görevlisi Matta, Alfay oğlu Yakup ve Taday, Yurtsever Simun ve İsa'yı sonradan ele veren Yahuda İskariyot.

⁵İsa Onikileri şu buyrukla halkın arasına gönderdi: «Diğer uluslara ait yerlere gitmeyin. Samiriyelilere ait kentlerin de hiçbirine uğramayın. ⁶Bunun yerine, İsrail halkının kaybolmuş koyunlarına gidin. ⁷Gittiğiniz her yerde Göklerin Egemenliğinin yaklaştığını duyurun. ⁸Hastaları iyileştirin, ölüleri diriltin, cüzamlıları temiz kılın, cinleri kovun. Karşılıksız aldınız, karşılıksız verin. ⁹Kuşağınıza altın, gümüş, ya da bakır para koymayın. ¹⁰Yolculuk için ne torba, ne yedek mintan, ne çarık, ne de değnek alın. Çünkü işçi kendi yiyeceğini hak eder. ¹¹Hangi kent ya da köye girerseniz, orada saygıdeğer birini arayın ve ayrılınca dek onunla kalın. ¹²Onun evine girerken, evdekilere esenlik dileyin. ¹³Eğer o evdekiler buna layıkta, dilediğiniz esenlik onların üzerinde kalsın; layık değilse, dilediğiniz esenlik size geri dönsün. ¹⁴Sizi kabul etmeyen, sözlerinizi dinlemeyen bir evden ya da bir kentten ayrılırken, ayaklarınızın tozunu silkin. ¹⁵Size doğrusunu söyleyeyim, yargı günü Sodom ve Gomora diyarının hali o kentin halinden daha dayanılır olacaktır.

Gelecekteki sıkıntılar

(Mar.13:9-13; Luk.21:12-17)

¹⁶«İşte, kurtların arasına koyunlar gibi gönderiyorum sizi. Yılan gibi akıllı, güvercin gibi saf olun. ¹⁷İnsanlardan sakının. Sizi mahkemelere verecekler, havralarında kamçılacaklar. ¹⁸Hatta benden ötürü valilerin ve kralların önüne çıkarılacaksınız. Böylece onlara ve uluslara tanıklık edeceksiniz. ¹⁹Sizleri mahkemeye verdikleri zaman, neyi nasıl söyleyeceğinizi düşünerek kaygılanmayın. Ne söyleyeceğiniz o anda size bildirilecek. ²⁰Çünkü konuşacak olan siz olmayacaksınız, Babanızın Ruhu sizin aracılığınızla konuşacaktır.

²¹«Kardeş kardeşini, baba çocuğunu ölüme teslim edecek. Çocuklar anne babalarına baş kaldırıp onları öldürtecekler. ²²Benim adımdan ötürü herkes sizden nefret edecek. Ama sonuna kadar dayanan kurtulacaktır. ²³Bir kentte size zulmettikleri zaman ötekine kaçın. Size doğrusunu söyleyeyim, İnsanoğlu gelinceye dek İsrail'in tüm kentlerini dolaşmış olmayacaksınız.

²⁴«Öğrenci öğretmeninden, köle de efendisinden üstün değildir. ²⁵Öğrencinin öğretmeni

gibi, kölenin de efendisi gibi olması yeterlidir. Eğer insanlar evin efendisine Beelzebub derlerse, ev halkına daha neler demezler!

Kimden korkmalı

(Luk.12:2-9)

²⁶«Bunun için onlardan korkmayın. Örtülü olup da açığa çıkarılmayacak, gizli olup da bilinmeyecek hiçbir şey yoktur. ²⁷Size karanlıkta söylediklerimi, siz gün ışığında söyleyin. Kulağınıza fısıldananı, damlardan duyurun. ²⁸Bedeni öldüren, ama canı öldürmeye gücü yetmeyenlerden korkmayın. Hem canı hem de bedeni cehennemde mahvedecek güçte olan Tanrı'dan korkun. ²⁹İki serçe bir meteliğe satılmıyor mu? Ama Babanızın oluru olmadan bunlardan bir teki bile yere düşmez. ³⁰Size gelince, başınızdaki saçlar bile tek tek sayılıdır. ³¹Öyleyse korkmayın, siz birçok serçeden daha değerlisiniz.

³²«İnsanların önünde beni açıkça kabul eden herkesi, ben de göklerde olan Babamın önünde açıkça kabul edeceğim. ³³İnsanların önünde beni inkâr eden, ben de göklerde olan Babamın önünde inkâr edeceğim.

İsa'ya layık olmak

(Mar.9:41; Luk.12:51-53; 14:26-27)

³⁴«Yeryüzüne barış getirmeye geldiğimi sanmayın! Ben barış değil, kılıç getirmeye geldim. ³⁵Çünkü ben oğulla babasının, kızla annesinin, gelinle kaynanasının arasına ayrılık sokmaya geldim. ³⁶İnsanın düşmanları, kendi ev halkı olacaktır.' ³⁷Annesini ya da babasını beni sevdiğinden çok seven, bana layık değildir. Oğlunu ya da kızını beni sevdiğinden çok seven, bana layık değildir. ³⁸Çarmihini yüklenip ardından gelmeyen, bana layık değildir. ³⁹Canını kurtaran, onu yitirecek. Benim uğruma canını yitiren ise onu kurtaracaktır.

⁴⁰«Sizi kabul eden, beni kabul etmiş olur. Beni kabul eden de beni göndereni kabul etmiş olur. ⁴¹Bir peygamberi, peygamber olduğu için kabul eden, peygambere yaraşan bir ödül alacak. Doğru bir adamı, doğru biri olduğu için kabul eden, doğru adama yaraşan bir ödül alacak. ⁴²Bu sıradan kişilerden herhangi birine, öğrencim olduğu için bir bardak soğuk su bile içiren, size doğrusunu söyleyeyim, ödüksüz kalmayacaktır.»

11. Bölüm

İsa ve Vaftizci Yahya

(Luk.7:18-35)

İsa, on iki öğrencisine bütün bu buyrukları verdikten sonra onların kentlerinde ders vermek ve Tanrı sözünü duyurmak üzere oradan ayrıldı.

²⁻³Tutukevinde bulunan Yahya, Mesih'in yaptığı işleri duyunca, O'na gönderdiği öğrencileri aracılığıyla şunu sordu: «Gelecek Olan sen misin, yoksa başkasını mı

bekleyelim?»

⁴İsa onlara şöyle karşılık verdi: «Gidin, işitip gördüklerinizi Yahya'ya bildirin. ⁵Körlerin gözleri açılıyor, kötürümler yürüyor, cüzamlılar temiz kılınıyor, sağırlar işitiyor, ölümler diriliyor ve müjde yoksullara duyuruluyor. ⁶Benden ötürü sendeleyip düşmeyene ne mutlu!»

⁷Yahya'nın öğrencileri ayrılırken İsa halka Yahya'dan söz etmeye başladı. «Çöle ne görmeye gittiniz?» dedi. «Rüzgârda sallanan bir kamış mı? ⁸Söyleyin, ne görmeye gittiniz? Zarif giysilere bürünmüş bir adam mı? Oysa zarif giysiler giyenler, kralların saraylarında bulunur. ⁹Öyleyse ne görmeye gittiniz? Bir peygamber mi? Evet! Ve size şunu söyleyeyim, gördüğünüz kişi peygamberden de üstündür.

¹⁰Bak, habercimi senin önünden gönderiyorum;
o önden gidip senin yolunu hazırlayacak'

diye yazılmış olan sözler onunla ilgilidir. ¹¹Size doğrusunu söyleyeyim, kadından doğanlar arasında, Vaftizci Yahya'dan daha üstün olanı ortaya çıkmamıştır. Bununla birlikte, Göklerin Egemenliğinde en küçük olan, ondan üstündür. ¹²Vaftizci Yahya'nın ortaya çıktığı günden bu yana Göklerin Egemenliği zorlanıyor, zorlu kişiler onu ele geçirmeye çalışıyor¹¹. ¹³Yahya'ya dek tüm peygamberlerle Kutsal Yasa, olabileceklerini önceden bildirdiler. ¹⁴Eğer bunu kabul etmek isterseniz, gelecek olan İlyas odur. ¹⁵Kulağı olan, işitsin!

¹⁶⁻¹⁷ «Ben bu kuşağın insanlarını neye benzeteyim? Çarşı meydanlarında oturup arkadaşlarına,

`Size kaval çaldık, oynamadınız;
ağıt yaktık, dövünmediniz'

diye seslenen çocuklara benziyorlar. ¹⁸Yahya geldiği zaman oruç tutup içkiden kaçındı, ona `cinli' diyorlar. ¹⁹İnsanoğlu geldiği zaman hem yedi, hem içti. Bu kez de diyorlar ki, `Şu obur ve ayyaş adama bakın! Vergi görevlileri ve günahkârlarla dost oldu!' Ne var ki bilgelik, ortaya koyduğu işlerle doğrulanır.»

Tövbe etmeyen kentler

(Luk.10:13-15)

²⁰⁻²¹Sonra İsa, mucizelerinin çoğunu yapmış olduğu kentleri, tövbe etmedikleri için şöyle azarlamaya başladı: «Vay haline, ey Horazin! Vay haline, ey Beytsayda! Sizlerde yapılan mucizeler Sur ve Sayda'da yapılmış olsaydı, onlar çoktan çulla örtünüp kül içinde oturarak tövbe etmiş olurlardı. ²²Size şunu söyleyeyim, yargı günü Sur ve Sayda'nın hali sizinkinden daha dayanılır olacak! ²³Ya sen, ey Kefernahum, göğe mi çıkarılacaksın? Hayır, sen ta ölümler diyarına ineceksin! Çünkü sende yapılan mucizeler Sodom'da yapılmış olsaydı, o kent bugüne dek ayakta kalırdı. ²⁴Sana şunu söyleyeyim, yargı günü Sodom diyarının hali, seninkinden daha dayanılır olacak!»

Yorgunlara müjde

(Luk.10:21-22)

²⁵İsa bundan sonra şöyle dedi: «Baba, göğün ve yerin Rabbi! Bu gerçekleri bilge ve akıllı kişilerden gizleyip küçük çocuklara açtığın için sana şükrederim. ²⁶Evet Baba, bunun böyle olması senin isteğindi.

²⁷«Babam her şeyi bana emanet etti. Oğul'u, Baba'dan başka kimse tanımaz. Oğul'dan ve Oğul'un Baba'yı tanıtmayı dilediği kişilerden başkası da Baba'yı tanımaz.

²⁸«Ey bütün yorgunlar ve yükü ağır olanlar! Bana gelin, ben size huzur veririm. ²⁹Ben yumuşak huylu ve alçakgönüllüyüm. Boyunduruğuma girin ve benden öğrenin, böylece canlarınız huzur bulur. ³⁰Boyunduruğum kolay taşınır, vereceğim yük de hafiftir.»

12. Bölüm

Sept günü sorunu

(Mar.2:23-3:6; Luk.6:1-11)

O sıralarda, bir Sept günü İsa ekinler arasından geçiyordu. Acıkmış olan öğrencileri başakları koparıp yemeye başladılar. ²Bunu gören Ferisiler İsa'ya, «Bak, senin öğrencilerin Sept günü yapılması yasak olanı yapıyorlar» dediler.

³İsa onlara, «Davut'un, yanındakilerle birlikte acıkınca ne yaptığını okumadınız mı?» diye sordu. ⁴«Tanrı'nın evine girdi, kendisinin ve yanındakilerin yemesi yasak olan, ancak kâhinlerin yiyebileceği adak ekmeklerini yedi. ⁵Ya da kâhinlerin her hafta tapınakta Sept günüyle ilgili buyruğu çiğnedikleri halde suçlu duruma düşmediklerini Kutsal Yasa'da okumadınız mı? ⁶Size şunu söyleyeyim, burada tapınaktan daha üstün bir şey var. ⁷Eğer siz, 'Ben kurban değil, merhamet isterim' sözünün anlamını bilseydiniz, suçsuz kişileri yargılamazdınız. ⁸Çünkü İnsanoğlu Sept gününün de Rabbidir.»

⁹İsa oradan ayrılıp onların havrasına gitti. ¹⁰Orada eli sakat bir adam vardı. İsa'yı suçlamak amacıyla kendisine, «Sept günü bir hastayı iyileştirmek Kutsal Yasa'ya uygun mudur?» diye sordular.

¹¹İsa onlara şu karşılığı verdi: «Hanginizin bir koyunu olur da Sept günü çukura düşerse onu tutup çıkarmaz? ¹²İnsan, koyundan ne kadar daha değerlidir! O halde Sept günü iyilik yapmak Yasa'ya uygundur.»

¹³Sonra adama, «Elini uzat» dedi. Adam elini uzattı. Sakat el, öbürü gibi eski sağlam durumuna geliverdi. ¹⁴Dışarı çıkan Ferisiler ise İsa'yı yok etmek için anlaştılar.

Tanrı'nın seçtiği kul

¹⁵İsa bunu bildiği için oradan ayrıldı. Birçok kişi O'nun ardından gitti, O da hepsini iyileştirdi. ¹⁶Kendisini başkalarına tanıtmamaları için onları uyardı. ¹⁷⁻¹⁸Bu, Yeşaya

peygamber aracılığıyla bildirilen şu sözün yerine gelmesi için oldu:

«İşte, benim seçtiğim kulum,
canımın hoşnut olduğu sevgili kulum.
Ruhumu O'nun üzerine koyacağım,
O da adaleti uluslara ilan edecek.
¹⁹Çekişip bağırmayacak,
yollarda kimse O'nun sesini duymayacak.
²⁰Ezilmiş kamışı kırmayacak,
tüten fitili söndürmeyecek,
ve sonunda adaleti zafere ulaştıracak.
²¹Uluslar da O'nun adına ümit bağlayacak.»

İsa ve Beelzebub

(Mar.3:20-30; Luk.6:43-45; 11:14-23)

²²Daha sonra İsa'ya, cine tutsak, kör ve dilsiz biri getirildi. İsa adamı iyileştirdi. Öyle ki, adamın dili çözüldü, gözleri görmeye başladı. ²³Bütün kalabalık şaşırıp kaldı. «Bu, Davut'un Oğlu olabilir mi?» diye soruyorlardı.

²⁴Ferisiler bunu duyunca, «Bu adam cinleri, ancak cinlerin reisi Beelzebub'un gücüyle kovuyor» dediler.

²⁵Onların ne düşündüğünü bilen İsa şöyle dedi: «Kendi içinde bölünmüş olan her ülke yıkıma uğrar. Kendi içinde bölünmüş hiçbir kent ya da ev ayakta kalmaz. ²⁶Eğer Şeytan Şeytan'ı kovarsa, kendi içinde bölünmüş demektir. Bu durumda onun egemenliği nasıl ayakta kalabilir? ²⁷Eğer ben cinleri Beelzebub'un gücüyle kovuyorsam, sizin adamlarınız cinleri kimin gücüyle kovuyorlar? Sizi bu durumda kendi adamlarınız yargılayacak.

²⁸Ama ben cinleri Tanrı'nın Ruhuyla kovuyorsam, Tanrı'nın Egemenliği üzerinize gelmiş demektir.

²⁹«Bir kimse güçlü adamın evine girip onun malını nasıl çalabilir? Ancak önceden o güçlü adamı bağlarsa, onun evini soyabilir.

³⁰«Benden yana olmayan bana karşıdır. Benimle birlikte toplamayan dağıtıyor demektir.

³¹Bunun için size diyorum ki, insanların işlediği her günah, ettiği her küfür bağışlanacak; ama Ruh'a karşı yapılan küfür bağışlanmayacak. ³²İnsanoğlu'na karşı bir söz söyleyen, bağışlanacak; ama Kutsal Ruh'a karşı bir söz söyleyen, ne bu çağda, ne de gelecek çağda bağışlanacaktır.

³³«Ya ağacı iyi, meyvesini de iyi sayın; ya da ağacı kötü, meyvesini de kötü sayın. Çünkü her ağaç meyvesinden tanınır. ³⁴Sizi engerekler soyu! Kötü olan sizler nasıl iyi sözler söyleyebilirsiniz? Çünkü ağız yürekten taşanı söyler. ³⁵İyi insan, içindeki iyilik hazinesinden iyilik, kötü insan ise içindeki kötülük hazinesinden kötülük çıkarır. ³⁶Size şunu söyleyeyim, insanlar, söyleyecekleri her boş söz için yargı gününde hesap verecekler. ³⁷Kendi sözlerinizle aklanacak, yine kendi sözlerinizle suçlu

çıkarılacaksınız.»

Yunus'un belirtisi

(Mar.8:11-12; Luk.11:24-26,29-32)

³⁸Bu arada bazı din bilginleri ve Ferisiler söz alarak şöyle dediler: «Öğretmenimiz, senden doğüstü bir belirti görmek istiyoruz.»

³⁹İsa onlara şu karşılığı verdi: «Kötü ve vefasız kuşak bir belirti istiyor! Ama ona Yunus peygamberin belirtisinden başka bir belirti gösterilmeyecek. ⁴⁰Yunus, nasıl üç gün üç gece o koca balığın karnında kaldıysa, İnsanoğlu da üç gün üç gece yerin bağrında kalacak. ⁴¹Ninova halkı, yargı günü bu kuşakla birlikte kalkıp bu kuşağı yargılayacak. Çünkü Ninovalılar, Yunus'un çağrısı üzerine tövbe ettiler. Bakın, Yunus'tan daha üstün olan buradadır. ⁴²Güney Kraliçesi, yargı günü bu kuşakla birlikte kalkıp bu kuşağı yargılayacak. Çünkü kraliçe, Süleyman'ın bilgece sözlerini dinlemek için dünyanın ta öbür ucundan gelmişti. Bakın, Süleyman'dan daha üstün olan buradadır.

⁴³«Kötü ruh kişinin içinden çıkınca kurak yerlerde dolanıp huzur arar, ama bulamaz. ⁴⁴O zaman, 'Çıktığım eve, kendi evime döneyim' der. Eve gelince orayı bomboş, süpürülmüş ve düzeltilmiş bulur. ⁴⁵Bunun üzerine gider, yanına kendisinden kötü yedi ruh daha alır ve eve girip yerleşirler. Böylece o kişinin son durumu ilkinden beter olur. Bu kötü kuşağın başına gelecek olan da budur.»

İsa'nın annesi ve kardeşleri

(Mar.3:31-35; Luk.8:19-21)

⁴⁶İsa hâlâ halka seslenmekteyken, annesiyle kardeşleri geldi. O'nunla konuşmak isteyerek dışarıda durdular. ⁴⁷Birisi İsa'ya, «Bak» dedi, «annenle kardeşlerin dışarıda duruyor, seninle konuşmak istiyorlar.»

⁴⁸İsa, kendisiyle konuşana şu karşılığı verdi: «Kimdir annem, kimdir kardeşlerim?»

⁴⁹Eliyle öğrencilerini göstererek, «İşte annem, işte kardeşlerim!» dedi. ⁵⁰«Göklerdeki Babamın isteğini kim yerine getirirse, kardeşim, kızkardeşim ve annem odur.»

13. Bölüm

Tohum benzetmesi

(Mar.4:1-20; Luk.8:4-15)

Aynı gün İsa evden çıktı, gidip gölün kıyısında oturdu. ²Çevresinde öyle büyük bir kalabalık toplandı ki, kendisi bir kayığa binip oturdu. Bütün kalabalık kıyıda duruyordu. ³İsa onlara benzetmelerle birçok şey anlattı. «Bakın» dedi, «ekincinin biri tohum ekmeye çıkmış. ⁴Ektiği tohumlardan kimi yol kenarına düşmüş. Kuşlar gelip bunları yemiştir.

⁵Kimi, toprağı az olan kayalık yerlere düşmüş. Toprak derin olmadığından hemen filizlenmişler. ⁶Ne var ki, güneş doğunca kavrulmuşlar, kök salamadıkları için kuruyup gitmişler. ⁷Kimi, dikenler arasına düşmüş. Dikenler büyümüş, filizleri boğmuş. ⁸Kimi ise iyi toprağı düşmüş. Bazısı yüz, bazısı altmış, bazısı da otuz kat ürün vermiş. ⁹Kulağı olan işitsin!»

¹⁰Öğrencileri gelip İsa'ya, «Halka neden benzetmelerle sesleniyorsun?» diye sordular.

¹¹İsa şu cevabı verdi: «Göklerin Egemenliğinin sınırlarını anlama yeteneğı size verildi, ama onlara verilmedi. ¹²Kimde varsa, ona daha çok verilecek ve o bolluk içinde olacak. Ama kimde yoksa, kendisinde olan da elinden alınacak. ¹³Onlara benzetmelerle seslenmemin nedeni budur. Çünkü,

«Gördükleri halde görmezler.
Duydukları halde duymaz ve anlamazlar.»

¹⁴«Yeşaya'nın şu peygamberlik sözü onların bu durumunda gerçekleşmiş oluyor:

«Duyacak duyacak, ama hiç anlamayacaksınız,
bakacak bakacak, ama hiç görmeyeceksiniz!»

¹⁵Çünkü bu halkın yüreğı duygusuzlaştı,
kulakları ağır işitir oldu.
Gözlerini de kapadılar.
Öyle ki, gözleri görmesin,
kulakları işitmesin, yürekleri anlamasın,
ve bana dönmesinler.
Dönselerdi, onları iyileştirirdim.»

¹⁶«Ama ne mutlu size ki, gözleriniz görüyor, kulaklarınız işitiyor! ¹⁷Size doğrusunu söyleyeyim, nice peygamberler, nice doğru kişiler sizin gördüklerinizi görmek istediler, ama göremediler. Sizin işittiklerinizi işitmek istediler, ama işitemediler.

¹⁸«Şimdi ekinciyle ilgili benzetmeyi siz dinleyin. ¹⁹Her kim Göksel Egemenlikle ilgili sözü işitir de anlamazsa, Şeytan¹ gelir, onun yüreğine ekileni söker götürür. Yol kenarına ekilen tohum işte budur. ²⁰⁻²¹Kayalık yerlere ekilen ise işittiğı sözü hemen sevinçle kabul eden, ama kök salamadığı için ancak bir süre dayanan kişidir. Böyle biri Tanrı sözünden ötürü sıkıntı ya da zulme uğrayınca hemen sendeleyip düşer. ²²Dikenler arasında ekilen de şudur: sözü işitir, ama dünyasal kaygılar ve zenginliğin aldaticılığı sözü boğar ve ürün vermesini engeller. ²³İyi toprağı ekilen tohum ise, sözü işitip anlayan birine benzer. Böylesi elbette ürün verir, kimi yüz, kimi altmış, kimi de otuz kat.»

Deliceler benzetmesi

²⁴İsa onlara başka bir benzetme anlattı: «Göklerin Egemenliğı, tarlasına iyi tohum eken adama benzer» dedi. ²⁵«Ne var ki, herkes uyurken, adamın düşmanı gelmiş ve buğdayın arasına delice ekip gitmiş. ²⁶Ekin gelişip başak salınca, deliceler de görünmüş.

²⁷«Mal sahibinin köleleri gelip ona şöyle demişler: `Efendimiz, sen tarlana iyi tohum ekmedin mi? Öyleyse delice nereden çıktı?»

²⁸«O da onlara, `Bunu bir düşman yapmıştır' demiş.

«`Gidip deliceleri toplamamızı ister misin?' diye sormuş köleler.

²⁹«`Hayır' demiş. `Deliceleri toplarken belki buğdayı da sökersiniz. ³⁰Ekinin biçileceği zamana kadar bırakın, ikisi yan yana büyüsün. Ekin biçme zamanı gelince orakçılara diyeceğim ki, Önce deliceleri toplayın, yakılmak üzere demet yapın. Buğdayı ise toplayıp ambarıma koyun.»

Hardal tanesi ve maya benzetmeleri

(Mar.4:30-34; Luk.13:18-21)

³¹İsa onlara bir benzetme daha anlattı: «Göklerin Egemenliği bir adamın alıp tarlasına ektiği hardal tanesine benzer» dedi. ³²«Hardal tüm tohumların en küçüğü olduğu halde, gelişince bahçe bitkilerinin boyunu aşar, ağaç olur. Öyle ki, gökte uçan kuşlar gelip dallarında barınır.»

³³İsa onlara başka bir benzetme anlattı: «Göklerin Egemenliği, bir kadının alıp tüm hamuru kabartmak için üç ölçek¹ una karıştırdığı mayaya benzer.»

³⁴İsa bütün bunları halka benzetmelerle anlattı. Benzetme kullanmadan onlara hiçbir şey anlatmazdı. ³⁵Bu, peygamber aracılığıyla bildirilen şu sözün yerine gelmesi için oldu:

«Ağzımı benzetmeler anlatarak açacağım,
dünyanın kuruluşundan beri
gizli kalmış sırları dile getireceğim.»

Deliceler benzetmesi açıklanıyor

³⁶Bundan sonra İsa halkı bırakıp eve gitti. Öğrencileri yanına gelip, «Tarladaki delicelerle ilgili benzetmeyi bize açıkla» dediler.

³⁷İsa, «İyi tohumu eken, İnsanoğlu'dur» diye karşılık verdi. ³⁸«Tarla ise dünyadır. İyi tohum, Göksel Egemenliğin oğulları, deliceler de kötü olanın oğullarıdır. ³⁹Deliceleri eken düşman, İblis'tir. Ekin biçme zamanı, çağın sonu; orakçılar ise meleklerdir.

⁴⁰«Deliceler nasıl toplanıp ateşte yakılıyorsa, çağın sonunda da böyle olacak. ⁴¹

⁴²İnsanoğlu meleklerini gönderecek, onlar da insanları günaha düşüren her şeyi, kötülük yapan herkesi O'nun egemenliğinden toplayıp kızgın fırına atacaklar. Orada ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır. ⁴³Doğru kişiler o zaman Babalarının egemenliğinde güneş gibi parlayacaklar. Kulağı olan işitsin!

Define ve inci benzetmeleri

⁴⁴«Göklerin Egemenliği, tarlada saklı bir defineye benzer. Bunu bulan adam yine

saklamış. Sevinç içinde gitmiş, varını yoğunu satıp o tarlayı satın almış.

⁴⁵«Yine Göklerin Egemenliği, güzel inciler arayan bir tüccara benzer. ⁴⁶Tüccar, çok değerli bir inci bulunca gitmiş, varını yoğunu satıp o inciyi satın almış.

Ağ benzetmesi

⁴⁷«Yine Göklerin Egemenliği, denize atılan ve her çeşit balığı toplayan bir ağa benzer.

⁴⁸Ağ dolunca onu kıyıya çekerler. Yere oturup yararlı balıkları seçer ve kaplara koyarlar, yararsız olanları atarlar. ⁴⁹⁻⁵⁰Çağın sonunda da böyle olacak. Melekler gelip kötü kişileri doğruların arasından ayıracaklar ve onları kızgın fırına atacaklar. Orada ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır.

⁵¹«Bütün bunları anladınız mı?» diye sordu İsa.

O'na, «Evet» karşılığını verdiler.

⁵²O da onlara, «İşte böylece Göklerin Egemenliği için eğitilmiş her din bilgini, hazinesinden hem yeni hem eski değerler çıkaran bir mal sahibine benzer» dedi.

İsa reddediliyor

(Mar.6:1-6; Luk.4:16-30)

⁵³İsa bütün bu benzetmeleri anlattıktan sonra oradan ayrıldı. ⁵⁴Kendi memleketine gitti ve oradaki havrada halka ders vermeye başladı. Halk şaşır kalmıştı. «Adamın bu bilgeliği ve mucizeler yaratan gücü nereden geliyor?» diyorlardı. ⁵⁵«Marangozun oğlu değil mi bu? Annesinin adı Meryem değil mi? Yakup, Yusuf, Simun ve Yahuda O'nun kardeşleri değil mi? ⁵⁶Kızkardeşlerinin hepsi aramızda yaşamıyor mu? O halde O'nun bütün bu yaptıkları nereden geliyor?» ⁵⁷Ve gücenip O'nu reddettiler.

Ama İsa onlara şöyle dedi: «Bir peygamber, kendi memleketinden ve evinden başka yerde hor görülmez.»

⁵⁸İmansızlıklarından ötürü İsa orada pek fazla mucize yapmadı.

14. Bölüm

Yahya peygamberin öldürülmesi

(Mar.6:14-29; Luk.9:7-9)

¹⁻²O günlerde İsa'yla ilgili haberleri duyan bölge kralı Hirodes, adamlarına, «Bu, Vaftizci Yahya'dır» dedi. «Ölümden dirilmiştir. Olağanüstü güçlerin O'nda etkin olmasının nedeni budur.»

³Hirodes, kardeşi Filipus'un karısı Hirodiya yüzünden Yahya'yı tutuklatmış, bağlatıp zindana attırmıştı. ⁴Çünkü Yahya Hirodes'e, «O kadınla evlenmen Kutsal Yasa'ya aykırıdır» demişti. ⁵Hirodes Yahya'yı öldürtmek istemiş, ama halktan korkmuştu. Çünkü

halk Yahya'yı peygamber sayıyordu.

⁶⁻⁷Hirodes'in doğum günü şenliği sırasında Hirodiya'nın kızı ortaya çıkıp dans etti. Bu, Hirodes'in öyle hoşuna gitti ki, ant içerek kıza her ne dilerse vereceğini söyledi. ⁸Kız, annesinin kışkırtmasıyla, «Bana şimdi, bir tepsi üzerinde Vaftizci Yahya'nın başını ver» dedi. ⁹Kral buna çok üzüldüyse de, konuklarının önünde içtiği anttan ötürü bu dileğin yerine getirilmesini buyurdu. ¹⁰Adam gönderip zindanda Yahya'nın başını kestirdi. ¹¹Bir tepsi üzerinde getirilen baş genç kıza verildi, kız da bunu annesine götürdü. ¹²Yahya'nın öğrencileri gelip cesedi aldılar ve gömdüler. Sonra gidip İsa'ya haber verdiler.

İsa beş bin kişiyi doyuruyor

(Mat.6:30-44; Luk.9:10-17; Yu.6:1-14)

¹³İsa bunu duyunca, tek başına تنها bir yere çekilmek üzere bir kayıkla oradan ayrıldı. Bunu öğrenen halk, kentlerden çıkıp O'nu yaya olarak izledi. ¹⁴İsa kayıktan inince büyük bir kalabalıkla karşılaştı. Onlara acıdı ve hasta olanlarını iyileştirdi.

¹⁵Akşama doğru öğrencileri O'nun yanına gelip dediler ki, «Burası ıssız bir yer, vakit de artık geç oldu. Halkı salıver de köylere gidip kendilerine yiyecek alsınlar.»

¹⁶İsa, «Gitmelerine gerek yok, onlara siz yiyecek verin» dedi.

¹⁷Öğrenciler, «Burada beş ekmekle iki balıktan başka bir şeyimiz yok ki» dediler.

¹⁸İsa, «Onları buraya, bana getirin» dedi. ¹⁹Halka çimenlerin üzerine oturmalarını buyurduktan sonra, beş ekmekle iki balığı aldı, gözlerini göğe dikerek şükran duasını yaptı; sonra ekmekleri bölüp öğrencilerine verdi, onlar da halka dağıttılar. ²⁰Herkes yiyip doyduktan sonra on iki sepet dolusu yemek artığı topladılar. ²¹Yemek yiyenlerin sayısı, kadın ve çocuklar hariç, yaklaşık beş bin erkekti.

İsa su üstünde yürüyor

(Mar.6:45-56; Yu.6:15-21)

²²Bundan hemen sonra İsa öğrencilerine, kayığa binip kendisinden önce karşı yakaya geçmelerini buyurdu. Bu arada kendisi halkı salıverecekti. ²³Halkı salıverdikten sonra dua etmek için tek başına dağa çıktı. Akşam olurken orada yalnızdı. ²⁴O sırada kayık kıyıdan bir hayli uzakta¹ dalgalarla boğuşuyordu. Çünkü rüzgâr karşı yönden esiyordu.

²⁵Sabaha karşı¹ İsa, gölün üstünde yürüyerek onlara yaklaştı. ²⁶Öğrenciler, O'nun gölün üstünde yürüdüğünü görünce dehşete kapıldılar. «Bu bir hayalet!» diyerek korkuyla bağıştılar.

²⁷Ama İsa hemen onlara seslenerek, «Cesur olun! Ben'im, korkmayın!» dedi.

²⁸Petrus buna karşılık, «Ya Rab» dedi, «eğer sen isen, buyruk ver de su üstünde yürüyerek sana geleyim.»

²⁹İsa, «Gel!» dedi.

Petrus da kayıktan indi, su üstünde yürüyerek İsa'ya yaklaştı. ³⁰Ama rüzgârın ne kadar güçlü estiğini görünce korktu, batmaya başladı. «Rab, beni kurtar!» diye bağırdı.

³¹İsa hemen elini uzatıp onu tuttu. Ona, «Ey imanî kît adam, neden kuşkuya düştün?» dedi.

³²Onlar kayığa bindikten sonra rüzgâr dindi. ³³Kayıktakiler, «Sen gerçekten Tanrı'nın Oğlusun» diyerek O'na tapındılar.

³⁴Karşı yakaya vardıklarında Ginesar'da karaya çıktılar. ³⁵Oranın halkı İsa'yı tanıyınca bütün yöreye haber salıp hastaların hepsini O'na getirdiler. ³⁶Sadece giysisinin eteğine dokunmalarına izin vermesi için yalvardılar. Dokunanların hepsi de iyileşti.

15. Bölüm

İnsanı kirleten nedir?

(Mar.7:1-23)

¹⁻²Bu sırada Kudüs'ten bazı Ferisiler ve din bilginleri İsa'ya gelip şunu sordular: «Senin öğrencilerin neden atalarımızın geleneğine karşı geliyorlar? Yemekten önce ellerini yıkamıyorlar.»

³İsa onlara şu karşılığı verdi: «Ya siz, neden geleneğiniz uğruna Tanrı buyruğuna karşı geliyorsunuz? ⁴Tanrı şöyle buyurdu: 'Annene babana saygı göster' ve, 'Annesine ya da babasına söven mutlaka ölümle cezalandırılınsın.' ⁵⁻⁶Ama siz, 'Her kim anne ya da babasına, benden alacağın tüm maddi yardım Tanrı'ya adanmıştır derse, artık babasına saygı göstermek zorunda değildir' diyorsunuz. Böylelikle, geleneğiniz uğruna Tanrı'nın sözünü geçersiz kılmış oluyorsunuz. ⁷⁻⁸Ey ikiyüzlüler! Yeşaya'nın sizinle ilgili şu peygamberlik sözü ne doğrudur:

`Bu halk dudaklarıyla beni sayar,
ama yürekleri benden uzaktır.

⁹Bana boşuna taparlar.

Çünkü öğrettikleri, sadece insan kurallarıdır.'»

¹⁰İsa, halkı yanına çağırıp onlara, «Dinleyin ve şunu belleyin» dedi. ¹¹«İnsanı kirleten, ağzından çıkandır insanı kirleten.»

¹²Bu sırada öğrencileri O'na gelip, «Biliyor musun, Ferisiler bu sözü duyunca gücendiler» dediler.

¹³İsa şu karşılığı verdi: «Göksel Babamın dikmediği her fidan kökünden sökülecek.

¹⁴Bırakın onları; onlar körlerin kör kılavuzlarıdır. Eğer kör köre kılavuzluk ederse, her ikisi de çukura düşer.»

¹⁵Petrus, «Bu benzetmeyi bize açıkla» dedi.

¹⁶«Siz de mi hâlâ anlamıyorsunuz?» diye sordu İsa. ¹⁷«Ağza giren her şeyin mideye indiğini, oradan da ayak yoluna atıldığını bilmiyor musunuz? ¹⁸Ne var ki ağızdan çıkan, yürekte kaynaklanır. İnsanı kirleten de budur. ¹⁹Çünkü kötü düşünceler, cinayet, zina, cinsel ahlaksızlık, hırsızlık, yalan tanıklık ve iftira hep yürekte kaynaklanır. ²⁰İnsanı kirleten bunlardır. Yıkanmamış ellerle yemek yemek insanı kirletmez.»

Kenanlı kadının imanı

(Mar.7:24-30)

²¹İsa oradan ayrılıp Sur ve Sayda bölgesine geçti. ²²O yöreden Kenanlı bir kadın İsa'ya gelip, «Ya Rab, ey Davut Oğlu, halime acı! Kızım cine tutsak, çok kötü durumda» diye feryat etti.

²³İsa kadına hiçbir karşılık vermedi. Öğrencileri yaklaşp, «Sal şunu, gitsin!» diye rica ettiler. «Arkamızdan bağırıp duruyor.»

²⁴İsa, «Ben yalnız İsrail halkının kaybolmuş koyunlarına gönderildim» diye cevap verdi.

²⁵Kadın ise yaklaşp, «Ya Rab, bana yardım et!» diyerek O'nun önünde yere kapandı.^[1]

²⁶İsa ona, «Çocukların ekmeğini alıp köpeklere atmak doğru değildir» dedi.

²⁷Kadın, «Haklısın, Rab» dedi. «Ama köpekler de efendilerinin sofrasından düşen kırıntıları yer.»

²⁸O zaman İsa ona şu karşılığı verdi: «Ey kadın, imanının büyük! Dilediğin gibi olsun.» Ve kadının kızı o saatte iyileşti.

İsa dört bin kişiyi doyuruyor

(Mar.8:1-10)

²⁹İsa oradan ayrıldı, Celile gölünün kıyısından geçerek dağa çıkıp oturdu. ³⁰Yanına büyük bir kalabalık geldi. Beraberlerinde kötürüm, kör, çolak, dilsiz ve daha birçok hasta vardı. Hastaları O'nun ayaklarının dibine bıraktılar. O da onları iyileştirdi. ³¹Halk, dilsizlerin konuştuğunu, çolakların sağlam oluverdiğini, körlerin gördüğünü, kötürümlerin yürüdüğünü görünce şaştı ve İsrail'in Tanrısını yüceltti.

³²İsa öğrencilerini yanına çağırıp, «Halka acıyorum» dedi. «Üç gündür yanımdalar ve yiyecek hiçbir şeyleri yok. Onları aç aç evlerine göndermek istemiyorum, yolda bayılabilirler.»

³³Öğrenciler kendisine, «Böyle ıssız bir yerde bu kadar kalabalığı doyuracak ekmeği nereden bulalım?» dediler.

³⁴İsa, «Kaç ekmeğiniz var?» diye sordu.

«Yedi ekmekle birkaç küçük balığımız var» dediler.

³⁵Bunun üzerine İsa, halka yere oturmalarını buyurdu. ³⁶Yedi ekmekle balıkları aldı, şükredip bunları böldü, öğrencilerine verdi. Onlar da halka dağıttılar. ³⁷Herkes yiyip doyduktan sonra yedi küfe dolusu yemek artığı topladılar. ³⁸Yemek yiyenlerin sayısı, kadın ve çocuklar hariç, dört bin erkekti. ³⁹İsa, halkı salıverdikten sonra kayığa binip Magadan bölgesine geçti.

16. Bölüm

Doğüstü bir belirti isteniyor

(Mar.8:11-13; Luk.12:54-56)

Ferisilerle Sadukiler İsa'nın yanına geldiler. O'nu sınamak amacıyla kendilerine gökten bir belirti göstermesini istediler.

²İsa onlara şu karşılığı verdi: «Akşam olunca siz, `Gökyüzünün rengi kızıl olduğuna göre hava iyi olacak' dersiniz. ³Sabahleyin, `Bugün gök kızıl ve bulutlu. Hava bozacak' dersiniz. Gökyüzünün görünümünü yorumlayabiliyorsunuz da, belirli zamanlarla ilgili belirtileri yorumlayamıyor musunuz? ⁴Kötü ve vefasız kuşak bir belirti istiyor! Ama ona Yunus'un belirtisinden başka bir belirti gösterilmeyecek.» Sonra İsa onları bırakıp gitti.

Ferisilerle Sadukilerin mayası

(Mar.8:14-21)

⁵Öğrenciler gölün karşı yakasına geçerken ekmek almayı unutmuşlardı. ⁶İsa onlara, «Dikkatli olun, Ferisilerin ve Sadukilerin mayasından kaçının!» dedi.

⁷Onlar ise kendi aralarında konuşarak, «Ekmek almadığımız için böyle diyor» dediler.

⁸Bunun farkında olan İsa şöyle dedi: «Ey iman kıt olanlar! Ekmeğiniz yok diye aranızda ne konuşup duruyorsunuz? ⁹⁻¹⁰Hâlâ anlamıyor musunuz? Beş ekmekle beş bin kişinin doyduğunu, kaç sepet dolusu yemek artığı topladığınızı hatırlamıyor musunuz? Yedi ekmekle dört bin kişinin doyduğunu, kaç küfe dolusu yemek artığı topladığımızı hatırlamıyor musunuz? ¹¹Ben size, `Ferisilerin ve Sadukilerin mayasından kaçının' derken, ekmekten söz etmediğimi nasıl oluyor da anlamıyorsunuz?»

¹²Kendilerine ekmek mayasından değil de, Ferisilerle Sadukilerin öğretisinden kaçınmalarını söylediğini o zaman anladılar.

Petrus'un Mesih'i tanınması

(Mar.8:27-30; Luk.9:18-21)

¹³İsa, Filipus Sezariyesi bölgesine geldiğinde öğrencilerine şunu sordu: «Halk, İnsanoğlu'nun kim olduğunu söylüyor?»

¹⁴Öğrencileri şu karşılığı verdiler: «Kimi Vaftizci Yahya, kimi İlyas, kimi de Yeremya ya da peygamberlerden biri olduğunu söylüyor.»

¹⁵İsa onlara, «Ya siz» dedi, «ben kimim dersiniz?»

¹⁶Simun Petrus, «Sen, yaşayan Tanrı'nın Oğlu Mesih'sin» cevabını verdi.

¹⁷İsa ona, «Ne mutlu sana, Yunus oğlu Simun!» dedi. «Bu sırrı sana açan insan¹ değil, göklerdeki Babamdır. ¹⁸Ben de sana şunu söyleyeyim, sen Petrus'sun¹ ve ben topluluğumu bu kayanın¹ üzerine kuracağım. Ölüler diyarının kapıları ona karşı direnemeyecek. ¹⁹Göklerin Egemenliğinin anahtarlarını sana vereceğim. Yeryüzünde bağlayacağın her şey göklerde de bağlanmış olacak; yeryüzünde çözeceğin her şey göklerde de çözülmüş olacak.» ²⁰Bu sözlerden sonra İsa, kendisinin Mesih olduğunu kimseye söylememeleri için öğrencilerini uyardı.

İsa ölüp dirileceğini önceden bildiriyor

(Mar.8:31-9:1; Luk.9:22-27)

²¹Bundan sonra İsa, kendisinin Kudüs'e gitmesi, ihtiyarlar, başkâhinler ve din bilginlerinin elinden çok acı çekmesi, öldürülmesi ve üçüncü gün dirilmesi gerektiğini öğrencilerine anlatmaya başladı.

²²Bunun üzerine Petrus O'nu bir kenara çekip azarlamaya başladı. «Tanrı korusun, ya Rab! Senin başına asla böyle bir şey gelmeyecek!» dedi.

²³Ama İsa dönüp Petrus'a şöyle dedi: «Çekil önümden, Şeytan! Sen yolumda engelsin. Senin düşüncelerin Tanrı'nın değil, insanın düşünceleridir.»

²⁴Sonra İsa, öğrencilerine şunları söyledi: «Ardımdan gelmek isteyen, kendini inkâr etsin, çarmıhını yüklenip beni izlesin. ²⁵Canını kurtarmak isteyen, onu yitirecek; canını benim uğruma yitiren ise onu kurtaracaktır. ²⁶İnsan bütün dünyayı kazanıp da canından olursa, bunun kendisine ne yararı olur? İnsan, kendi canına karşılık ne verebilir? ²⁷İnsanoğlu, Babasının görkemi içinde melekleriyle gelecek ve herkese, yaptıklarının karşılığını verecektir. ²⁸Size doğrusunu söyleyeyim, burada bulunanlar arasında, İnsanoğlu'nun kendi egemenliği içinde geldiğini görmeden ölümü tatmayacak olanlar var.»

17. Bölüm

İsa'nın görünümü değişiyor

(Mar.9:2-13; Luk.9:28-36)

Altı gün sonra İsa, yanına yalnız Petrus, Yakup ve Yakup'un kardeşi Yuhanna'yı alarak yüksek bir dağa çıktı. ²Orada, gözlerinin önünde İsa'nın görünümü değişti. Yüzü güneş gibi parladı, giysileri ışık gibi bembeyaz oldu. ³O anda Musa'yla İlyas öğrencilere görüldü. İsa ile konuşuyorlardı. ⁴Petrus İsa'ya, «Ya Rab» dedi, «burada bulunmamız ne iyi oldu! İstersen burada üç çardak kurayım: biri sana, biri Musa'ya, biri de İlyas'a.»

⁵Petrus hâlâ konuşurken, parlak bir bulut birden onları gölgeledi. Buluttan gelen bir ses, «Sevgili Oğlum budur, O'ndan hoşnudum. O'nu dinleyin!» dedi.

⁶Öğrenciler bunu işitince, dehşet içinde yüzüstü yere kapandılar. ⁷İsa gelip onlara dokundu, «Kalkın, korkmayın!» dedi. ⁸Başlarını kaldırıp bakınca İsa'dan başka kimseyi göremediler.

⁹Dağdan inerlerken İsa onlara, «İnsanoğlu ölümden dirilmeden önce, gördüklerinizi kimseye söylemeyin» diye buyurdu.

¹⁰Öğrencileri O'na şunu sordular: «Peki, din bilginleri neden önce İlyas'ın gelmesi gerektiğini söylüyorlar?»

¹¹İsa, «İlyas gerçekten gelecek ve her şeyi yeniden düzene koyacak» diye cevap verdi.

¹²«Size şunu söyleyeyim, İlyas zaten gelmiştir, ama onu tanımadılar, ona yapmadıklarını bırakmadılar. Aynı şekilde İnsanoğlu da onların elinden acı çekecektir.» ¹³O zaman öğrenciler İsa'nın kendilerine Vaftizci Yahya'dan söz ettiğini anladılar.

Cinli çocuk iyileştiriliyor

(Mar.9:14-32; Luk.9:37-45)

¹⁴Kalabalığın yanına vardıklarında bir adam İsa'ya yaklaşıp O'nun önünde diz çöktü.

¹⁵«Ya Rab» dedi, «oğlumun haline acı! Çocuk saralı ve çok acı çekiyor. Sık sık ateşe ya da suya düşüyor. ¹⁶Onu senin öğrencilerine getirdim, ama iyileştiremediler.»

¹⁷İsa, «Ey imansız ve sapmış kuşak!» dedi. «Sizinle daha ne kadar kalacağım? Size daha ne kadar katlanacağım? Çocuğu buraya, bana getirin.» ¹⁸İsa cini azarlayınca, cin çocuktan çıktı, çocuk da o anda iyileşti.

¹⁹Sonra öğrenciler tek başlarına İsa'ya gelip, «Biz cini neden kovamadık?» diye sordular.

²⁰⁻²¹İsa, «İmanınız kıt olduğu için» karşılığını verdi. «Size doğrusunu söyleyeyim, bir hardal tanesi kadar imanınız olsa şu dağa, `Buradan şuraya göç' dersiniz, göçer. Sizin için imkânsız bir şey kalmaz.»^[1]

İsa ölüp dirileceğini tekrar bildiriyor

(Mar.9:30-32; Luk.9:43-45)

²²⁻²³Celile'de bir araya geldiklerinde İsa onlara, «İnsanoğlu, insanların eline teslim edilecek ve öldürülecek, ama üçüncü gün dirilecek» dedi.

Öğrenciler buna çok kederlendiler.

Tapınak vergisi

²⁴Kefernahum'a geldiklerinde, iki dirhemlik tapınak vergisini^[1] toplayanlar Petrus'a gelip, «Öğretmeniniz tapınak vergisini ödemiyor mu?» diye sordular.

²⁵Petrus, «Ödüyor» dedi.

Petrus eve gelince, daha kendisi bir şey söylemeden İsa ona, «Simun, ne dersin?» dedi. «Dünya kralları gümrük ya da vergiyi kimlerden alırlar? Kendi oğullarından mı, yabancılardan mı?»

²⁶Petrus'un, «Yabancılardan» demesi üzerine İsa, «O halde oğullar muafıdır» dedi. ²⁷«Ama vergi toplayanları gücendirmeyelim. Göle gidip oltanı at. Tuttuğun ilk balığı çıkar, onun ağzını aç, dört dirhemlik bir akçe¹ bulacaksın. Parayı al, ikimizin vergisi olarak onlara ver.»

18. Bölüm

En büyük kim?

(Mar.9:33-37,42-48; Luk.9:46-48; 17:1-2)

Bu sırada İsa'nın öğrencileri O'na yaklaşp, «Göklerin Egemenliğinde en büyük kim?» diye sordular.

²⁻³İsa, yanına küçük bir çocuk çağırdı, onu orta yere dikip şöyle dedi: «Size doğrusunu söyleyeyim, yolunuzdan dönüp küçük çocuklar gibi olmazsanız, Göklerin Egemenliğine asla giremezsiniz. ⁴Kim bu çocuk gibi alçakgönüllü olursa, Göklerin Egemenliğinde en büyük odur. ⁵Böyle bir çocuğu benim adım uğruna kabul eden, beni kabul etmiş olur.

⁶«Ama kim bana iman eden bu küçüklerden birini günaha düşürürse, boynuna kocaman bir değirmen taşı asılıp denizin dibine atılması kendisi için daha iyi olur. ⁷İnsanı günaha düşüren tuzaklardan ötürü vay dünyanın haline! Böyle tuzakların olması kaçınılmazdır. Ama bu tuzaklara aracılık eden kişinin vay haline!

⁸«Eğer elin ya da ayağın seni günaha sokarsa, onu kesip at. Çolak ya da tek ayaklı olarak yaşama kavuşman, iki el iki ayak sahibi olarak sönmez ateşe atılmadan iyidir. ⁹Eğer gözün seni günaha sokarsa, onu çıkarıp at. Tek gözle yaşama kavuşman, iki göz sahibi olarak cehennem ateşine atılmadan iyidir.

¹⁰⁻¹¹«Bu küçüklerden bir tekini bile hor görmekten sakının! Size şunu söyleyeyim, onların göklerdeki melekleri, göklerde olan Babamın yüzünü her zaman görürler.¹

Kaybolmuş koyun benzetmesi

(Luk.15:3-7)

¹²«Siz ne dersiniz? Bir adamın yüz koyunu olsa ve bunlardan biri yolunu şaşırsa, doksan dokuzunu dağlarda bırakıp yolunu şaşıranı aramaya gitmez mi? ¹³Eğer onu bulacak olursa, size doğrusunu söyleyeyim, yolunu şaşırmamış olan doksan dokuzu için sevindiğinden daha çok onun için sevinir. ¹⁴Bunun gibi, göklerdeki Babanız da bu küçüklerden hiçbirinin kaybolmasını istemez.

Bir kardeş günah işlerse

¹⁵«Eğer kardeşin sana karşı günah işlerse, ona git, suçunu kendisine göster. Her şey yalnız ikinizin arasında kalsın. Kardeşin seni dinlerse, onu kazanmış olursun. ¹⁶Ama dinlemezse, yanına bir ya da iki kişi daha al ki, söylenen her şey iki ya da üç tanığın sözüyle doğrulansın. ¹⁷Eğer kardeşin onları dinlemek istemezse, durumu inanlılar topluluğuna bildir. İnanlılar topluluğunu da dinlemek istemezse, onu bir putperest ya da vergi görevlisi yerine koy.

¹⁸«Size doğrusunu söyleyeyim, yeryüzünde bağlayacağınız her şey gökte de bağlanmış olacak. Yeryüzünde çözeceğiniz her şey gökte de çözülmüş olacak. ¹⁹Yine size şunu söyleyeyim, yeryüzünde aranızdan iki kişi, dileyebilecekleri herhangi bir şey için uyuşurlarsa, göklerdeki Babam dileklerini yerine getirir. ²⁰Nerede iki ya da üç kişi benim adımla toplanırsa, ben de orada onların arasındayım.»

Acımasız köle benzetmesi

²¹Bunun üzerine Petrus İsa'ya gelip, «Ya Rab» dedi, «kardeşim bana karşı kaç kez günah işlerse onu bağışlamalıyım? Yedi kez mi?»

²²İsa ona, «Yedi kez değil» dedi. «Yetmiş kere yedi kez derim sana. ²³Şöyle ki, Göklerin Egemenliği, köleleriyle hesaplaşmak isteyen bir krala benzer. ²⁴Kral hesap görmeye başladığında, kendisine on bin talant borcu olan bir köle getirilmiş. ²⁵Kölenin ödeme gücü olmadığından efendisi onun, karısının, çocuklarının ve bütün malının satılıp borcun ödenmesini buyurmuş. ²⁶Köle yere kapanıp efendisine, 'Bana karşı sabırlı ol! Sana bütün borcunu öderim' demiş. ²⁷Efendisi köleye acımış, borcunu bağışlayıp onu salıvermiş.

²⁸«Ama köle çıkıp gitmiş, kendisine yüz dinar borcu olan bir başka köleye rastlamış. Onu yakalayıp, 'Borcunu öde' diyerek boğazına sarılmış. ²⁹Bu köle yüzüstü yere kapanmış, 'Bana karşı sabırlı ol! Sana borcunu öderim' diye yalvarmış. ³⁰Ama ilk köle bunu reddetmiş. Gitmiş, borcunu ödeyinceye dek kalmak üzere adamı zindana attırmış. ³¹Öteki köleler, olanları görünce çok üzülüşler. Efendilerine gidip bütün olup bitenleri anlatmışlar.

³²«Bunun üzerine efendisi köleyi yanına çağırılmış. 'Ey kötü köle!' demiş. 'Bana yalvardığın için bütün borcunu bağışladım. ³³Benim sana acıdığım gibi, senin de köle arkadaşına acıman gerekmez miydi?' ³⁴Bu öfkeyle efendisi, tüm borcunu ödeyinceye dek onu işkencecilere teslim etmiş.

³⁵«Eğer her biriniz kardeşini yürekten bağışlamazsa, göksel Babam da size öyle davranacaktır.»

19. Bölüm

Boşanmayla ilgili soru

(Mar.10:1-12)

İsa, bu konuşmasını bitirdikten sonra Celile'den ayrılıp Yahudiye sınırlarına, Şeria nehrinin ötesine geçti. ²Büyük halk toplulukları da O'nun ardından gitti. Hasta olanlarını orada iyileştirdi.

³İsa'nın yanına gelen bazı Ferisiler, O'nu sınamak amacıyla şunu sordular: «Bir adamın, herhangi bir nedenle karısını boşaması Kutsal Yasa'ya uygun mudur?»

⁴⁻⁵İsa şu karşılığı verdi: «Kutsal Yazıları okumadınız mı? Yaradan, ta başlangıçtan insanları `erkek ve dişi olarak yarattı' ve şöyle dedi: `Bu nedenle adam annesini babasını bırakacak, karısına bağlanacak ve ikisi tek bir beden olacaklar.' ⁶Şöyle ki, onlar artık iki değil, tek bedendir. O halde Tanrı'nın birleştirdiğini, insan ayırmasın.»

⁷Ferisiler İsa'ya, «Öyleyse» dediler, «Musa neden erkeğin, karısını, bir boş kâğıdı verip boşayabileceğini söyledi?»

⁸İsa onlara, «Musa, karılarınızı boşamanıza, yüreklerinizin katılığından ötürü izin verdi» dedi. «Başlangıçta bu böyle değildi. ⁹Ben size şunu söyleyeyim, karısını cinsel ahlaksızlıktan başka bir nedenle boşayıp başkasıyla evlenen, zina etmiş olur. Boşanmış kadınla evlenen de zina etmiş olur.»¹¹

¹⁰Öğrenciler İsa'ya, «Eğer bir erkekle karısı arasındaki ilişki buysa, hiç evlenmemek daha iyi!» dediler.

¹¹İsa onlara, «Herkes bu sözü kabul edemez» dedi. «Ancak böyle bir Tanrı vergisine sahip olanlar kabul edebilir. ¹²Çünkü doğuştan, ana rahminden çıktıklarında hadım olanlar bulunduğu gibi, insanlar tarafından hadım edilmiş olanlar ve kendilerini Göklerin Egemenliği uğruna hadım saymış olanlar da vardır. Bunu kabul edebilen, kabul etsin!»

İsa küçük çocukları kutsuyor

(Mar.10:13-16; Luk.18:15-17)

¹³⁻¹⁴O sırada bazıları küçük çocukları İsa'nın yanına getirdiler; ellerini onların üzerine koyup dua etmesini istediler. Öğrenciler onları azarlayınca İsa, «Bırakın çocukları» dedi. «Bana gelmelerine engel olmayın! Çünkü Göklerin Egemenliği böylelerindir.»

¹⁵Ellerini onların üzerine koyduktan sonra oradan ayrıldı.

Zenginlik ve sonsuz yaşam

(Mar.10:17-31; Luk.18:18-30)

¹⁶Adamın biri İsa'ya gelip, «Öğretmenim, sonsuz yaşama kavuşmak için nasıl bir iyilik yapmalıyım?» diye sordu.

¹⁷İsa ona, «İyilik konusunda neden bana soru soruyorsun?» dedi. «İyi olan tek biri var. Yaşama kavuşmak istersen, O'nun buyruklarını yerine getir.»

¹⁸⁻¹⁹«Hangi buyrukları?» diye sordu adam.

İsa şu karşılığı verdi: «`Adam öldürme, zina etme, hırsızlık yapma, yalan yere tanıklık etme, annene babana saygı göster' ve `komşunu kendin gibi sev.'»

²⁰Genç adam, «Bunların hepsini yerine getirdim» dedi, «daha ne eksikim var?»

²¹İsa ona, «Eğer eksiksiz olmak istersen, git, varını yoğunu sat, parasını yoksullara ver; böylece göklerde hazinen olur. Sonra gel, beni izle» dedi.

²²Genç adam bu sözleri işitince üzüntü içinde oradan uzaklaştı. Çünkü çok malı vardı.

²³İsa öğrencilerine, «Size doğrusunu söyleyeyim» dedi, «zengin bir kişinin Göklerin Egemenliğine girmesi güç olacak. ²⁴Yine şunu söyleyeyim ki, devenin iğne deliğinden geçmesi, zenginin Tanrı Egemenliğine girmesinden daha kolaydır.»

²⁵Bunu işiten öğrenciler büsbütün şaşırdılar, «Öyleyse kim kurtulabilir?» diye sordular.

²⁶İsa onlara bakarak, «İnsanlar için bu imkânsız, ama Tanrı için her şey mümkün» dedi.

²⁷Bunun üzerine Petrus O'na, «Bak» dedi, «biz her şeyi bırakıp senin ardından geldik. Neyimiz olacak?»

²⁸İsa onlara, «Size doğrusunu söyleyeyim» dedi, «her şey yenilendiğinde, İnsanoğlu görkemli tahtına oturduğunda, siz, evet ardından gelmiş olan sizler, on iki tahta oturup İsrail'in on iki oymağını yargılayacaksınız. ²⁹Benim adım uğruna evlerini, kardeşlerini, anne ya da babasını, çocuklarını ya da topraklarını bırakmış olan herkes, bunların yüz katını elde edecek ve sonsuz yaşamı miras alacak. ³⁰Ne var ki, birincilerin birçoğu sonuncu, sonuncuların birçoğu da birinci olacak.

20. Bölüm

Bağcı benzetmesi

«Göklerin Egemenliği, bağında çalışacak işçi tutmak için sabah erkenden dışarı çıkan toprak sahibine benzer. ²Adam, işçilerle günlüğü bir dinara anlaşım onları bağına göndermiş.

³«Saat dokuza doğru tekrar dışarı çıkmış, çarşı meydanında boş duran başka adamlar görmüş. ⁴⁻⁵Onlara, `Siz de bağa gidip çalışın. Hakkınız ne ise, veririm' demiş, onlar da bağa gitmişler.

«Öğleyin ve saat üçe doğru yine çıkıp aynı şeyi yapmış. ⁶Saat beşe doğru çıkınca, orada duran daha başkalarını görmüş. Onlara, `Neden bütün gün burada boş duruyorsunuz?' diye sormuş.

⁷«`Kimse bize iş vermedi ki' demişler.

«Onlara, `Siz de bağa gidin, çalışın' demiş.

⁸«Akşam olunca, bağın sahibi kâhyasına, `İşçileri çağır' demiş. `Sonunculardan

başlayarak, birincilerine kadar, hepsine ücretlerini ver.'

⁹«Saat beşe doğru işe başlamış olanlar gelip kâhyadan birer dinar almışlar. ¹⁰Birinciler gelince daha çok alacaklarını sanmışlar, ama onlara da birer dinar verilmiş. ¹¹Paralarını alınca bağın sahibine karşı söylenmeye başlamışlar. ¹²'Bu sonuncular yalnız bir saat çalıştılar' demişler. `Ama sen onları, günün yükünü ve sıcağını çeken bizlerle bir tuttun!'

¹³«Bağın sahibi onlardan birine şöyle karşılık vermiş: `Arkadaş, sana haksızlık ettiğim yok! Seninle bir dinara anlaşmadık mı? ¹⁴Hakkını al, git! Sana verdiğimi bu sonuncuya da vermek istiyorum. ¹⁵Kendi paramla istediğimi yapmaya hakkım yok mu? Yoksa elim açık diye kıskanıyor musun?'

¹⁶«İşte böylece sonuncular birinci, birinciler de sonuncu olacak.»

İsa ölüp dirileceğini üçüncü kez bildiriyor

(Mar.10:32-34; Luk.18:31-34)

¹⁷⁻¹⁸İsa Kudüs'e giderken, yolda on iki öğrencisini bir yana çekip onlara özel olarak şunu söyledi: «Şimdi Kudüs'e gidiyoruz. İnsanoğlu, başkâhinlerin ve din bilginlerinin eline teslim edilecek, onlar da O'nu ölüm cezasına çarptıracaklar. ¹⁹O'nunla alay etmeleri, kamçılıyıp çarmıha germeleri için O'nu diğer uluslara teslim edecekler. Ne var ki O, üçüncü gün dirilecek.»

Bir annenin isteği

(Mar.10:35-45)

²⁰O sırada Zebedi oğullarının annesi oğullarıyla birlikte İsa'ya yaklaştı. Önünde yere kapanarak kendisinden bir dileği olduğunu söyledi.

²¹İsa kadına, «Ne istiyorsun?» diye sordu.

Kadın O'na, «Buyruk ver de senin egemenliğinde bu iki oğlumdan biri senin sağında, biri de solunda otursun» dedi.

²²«Siz ne dilediğinizi bilmiyorsunuz» diye karşılık verdi İsa. «Benim içeceğim kâseden siz içebilir misiniz?»

«Evet, içebiliriz» dediler.

²³İsa onlara, «Elbette benim kâsemden içeceksiniz» dedi, «ama sağımda ya da solumda oturmanıza izin vermek benim elimde değil. Babam bu yerleri belirli kişiler için hazırlamıştır.»

²⁴Bunu işiten diğer on öğrenci iki kardeşe kızdılar. ²⁵Ama İsa onları yanına çağırıp şöyle dedi: «Bilirsiniz ki, ulusların önderleri onları egemenlik hırsıyla yönetirler, ileri gelenleri de onlara ağırlıklarını hissettirirler. ²⁶Sizin aranızda böyle olmayacak. Aranızda büyük olmak isteyen, diğerlerinin hizmetkârı olsun. ²⁷Aranızda birinci olmak isteyen,

diğerlerinin kulu olsun. ²⁸Nitekim İnsanoğlu, hizmet edilmeye değil, hizmet etmeye ve canını birçokları uğruna fidye olarak vermeye geldi.»

İki körün gözleri açılıyor

(Mar.10:46-52; Luk.18:35-43)

²⁹Eriha'dan ayrılırlarken büyük bir kalabalık İsa'nın ardından gitti. ³⁰Yol kenarında oturan iki kör adam, İsa'nın oradan geçmekte olduğunu duyunca, «Ya Rab, ey Davut Oğlu, halimize acı!» diye bağırdılar.

³¹Kalabalık onları azarlayarak susturmak istediye de onlar, «Ya Rab, ey Davut Oğlu, halimize acı!» diyerek daha çok bağırdılar.

³²İsa durup onları çağırđı. «Sizin için ne yapmamı istiyorsunuz?» diye sordu.

³³Onlar da, «Ya Rab, gözlerimiz açılsın» dediler.

³⁴İsa onlara acıdı, gözlerine dokundu. O anda yeniden görmeye başladılar ve O'nun ardından gittiler.

21. Bölüm

İsa'nın Kudüs'e girişı

(Mar.11:1-11; Luk.19:28-40; Yu.12:12-19)

¹⁻²Kudüs'e yaklaşıp Zeytin dağının yamacında bulunan Beytfacı köyüne geldiklerinde İsa, öğrencilerinden ikisini şu sözlerle köye gönderdi: «Karşınızdaki köye gidin. Hemen orada bağlı bir dişı eşek ve yanında bir sıpa bulacaksınız. Onları çözüp bana getirin. ³Size bir şey diyen olursa, `Rab'bin bunlara ihtiyacı var, hemen geri gönderecek' dersiniz.»

⁴⁻⁵Bu olay, peygamber aracılığıyla bildirilen şu sözün yerine gelmesi için oldu:

«Siyon kızına deyin ki,

`Bak, alçakgönüllü Kralın, bir eşeğe,
evet bir sıpaya,
bir eşek yavrusuna binmiş
sana geliyor.'»

⁶Öğrenciler gittiler, İsa'nın kendilerine buyurduğu gibi yaptılar. ⁷Eşekle sıpayı getirip üzerlerine giysilerini yaydılar, İsa da sıpanın üzerine bindi. ⁸Halkın büyük bir bölümü giysilerini yolun üzerine serdi. Bazıları da ağaçlardan dallar kesiyor, yola seriyorlardı.

⁹Önden giden ve arkadan gelen kalabalıklar şöyle bağırıyorlardı:

«Davut Oğluna hozana!
Rab'bin adıyla gelene övgüler olsun,
en yücelerde hozana!»

¹⁰İsa Kudüs'e girdiği zaman bütün kent, «Bu kimdir?» diyerek çalkandı.

¹¹Kalabalıklar, «Bu, Celile'nin Nasıra kentinden İsa peygamber» diyordu.

İsa satıcıları tapınaktan kovuyor

(Mar.11:15-19; Luk.19:45-48; Yu.2:13-22)

¹²İsa, tapınağın avlusuna girerek oradaki bütün satıcı ve alıcıları dışarı kovdu. Para bozanların masalarını, güvercin satanların sehalarını devirdi. ¹³Onlara şöyle dedi: «Benim evime dua evi denecek' diye yazılmıştır. Ama siz burayı haydut inine çevirdiniz!»

¹⁴İsa tapınaktayken kendisine gelen kör ve kötürümleri iyileştirdi. ¹⁵Ne var ki, başkâhinlerle din bilginleri, O'nun yarattığı harikaları ve tapınakta, «Davut Oğluna hozana!» diye bağırarak çocukları görünce öfkelenmişler.

¹⁶İsa'ya, «Bunların ne söylediğini duyuyor musun?» diye sordular.

«Duyuyorum» dedi İsa. «Siz şu sözü hiç okumadınız mı? `Küçük çocukların ve emzikte olanların dudaklarından kendine övgüler döktürdün.»

¹⁷İsa onları bırakıp kentten çıktı. Beytanya'ya dönüp geceyi orada geçirdi.

Kuruyan incir ağacı

(Mar.11:12-14,20-24)

¹⁸İsa sabah erkenden kente dönerken acıkmıştı. ¹⁹Yol kenarında gördüğü bir incir ağacına yaklaştı. Ağaçta yapraktan başka bir şey bulamayınca ağaca, «Artık sonsuza dek meyven olmasın!» dedi. İncir ağacı hemen o anda kurudu.

²⁰Öğrenciler bunu görünce şaşkına döndüler. «İncir ağacı birdenbire nasıl kurudu?» diye sordular.

²¹İsa onlara şu karşılığı verdi: «Size doğrusunu söyleyeyim, eğer imanınız olur da kuşku duymazsanız, yalnız incir ağacına olanı yapmakla kalmazsınız; şu dağa, `Kalk, denize atıl' dersanız, dediğiniz olacaktır. ²²İman ederek dua ettiğinizde, dilediğiniz her şeyi alacaksınız.»

İsa'nın yetkisi

(Mar.11:27-33; Luk.20:1-8)

²³İsa tapınağa girmiş ders veriyordu. Bu sırada başkâhinler ve halkın ihtiyarları O'nun yanına gelerek, «Bunları hangi yetkiyle yapıyorsun, bu yetkiyi sana kim verdi?» diye sordular.

²⁴İsa onlara şu karşılığı verdi: «Ben de size bir soru soracağım. Bana cevap verirseniz,

ben de size bunları hangi yetkiyle yaptığımı söylerim. ²⁵Yahya'nın vaftiz etme yetkisi^[1] nereden geldi, Tanrı'dan mı^[1], insanlardan mı?»

Bunu aralarında şöyle tartışmaya başladılar: «`Tanrı'dan' dersek, bize, `Öyleyse ona niçin inanmadınız?' diyecek. ²⁶Yok eğer `insanlardan' dersek... Halkın tepkisinden korkuyoruz. Çünkü herkes Yahya'yı peygamber sayıyor.»

²⁷İsa'ya, «Bilmiyoruz» diye cevap verdiler.

İsa, «Ben de size bunları hangi yetkiyle yaptığımı söylemeyeceğim» dedi.

İki oğul benzetmesi

²⁸«Ama şuna ne dersiniz? Bir adamın iki oğlu varmış. Adam birincisine gidip, `Oğlum, git bugün bağda çalış' demiş.

²⁹«O da, `Gitmem!' demiş. Ama sonra pişman olup gitmiş.

³⁰«Adam ikinci oğluna gidip aynı şeyi söylemiş. O da, `Giderim, efendim' demiş, ama gitmemiş.

³¹«İkisinden hangisi babasının isteğini yerine getirmiş olur?»

«Birincisi» diye karşılık verdiler.

İsa da onlara, «Size doğrusunu söyleyeyim, vergi görevlileriyle fahişeler, Tanrı'nın Egemenliğine sizden önce giriyorlar» dedi. ³²«Yahya size doğruluk yolunu göstermeye geldi, ona inanmadınız. Oysa vergi görevlileriyle fahişeler ona inandılar. Siz bunu gördükten sonra bile pişman olup ona inanmadınız.

Bağ kiracıları benzetmesi

(Mar.12:1-12; Luk.20:9-19)

³³«Bir benzetme daha dinleyin: toprak sahibi bir adam, bağ dikmiş, çevresini çitle çevirmiş, üzüm sıkmaq için bir çukur kazmış, bir de bekçi kulesi yapmış. Sonra bağı bağcılara kiralayıp yolculuğa çıkmış. ³⁴Bağbozumu yaklaşınca, üründen kendisine düşeni almaları için kölelerini bağcılara yollamış. ³⁵Bağcılar adamın kölelerini yakalamış, birini dövmüş, birini öldürmüş, diğerini de taşlamışlar. ³⁶Bağ sahibi bu kez ilkinden daha çok sayıda köle yollamış. Bağcılar bunlara da aynı şeyi yapmışlar. ³⁷Sonunda bağ sahibi, `Oğlumu sayarlar' diyerek bağcılara onu yollamış.

³⁸«Ama bağcılar adamın oğlunu görünce birbirlerine, `Mirasçı bu; gelin, onu öldürüp mirasına konalım' demişler. ³⁹Böylece onu yakalayıp bağdan dışarı atmış ve öldürmüşler.

⁴⁰Bu durumda bağın sahibi geldiği zaman bağcılara ne yapacak?»

⁴¹İsa'ya şu karşılığı verdiler: «Bu korkunç adamları korkunç bir şekilde yok edecek; bağı da, ürününü kendisine zamanında verecek olan başka bağcılara kiralayacak.»

⁴²İsa onlara şunu sordu: «Kutsal Yazılarda şu sözleri hiç okumadınız mı?

`Yapıcıların reddettiği taş,
işte köşenin baş taşı oldu.
Rab'bin işidir bu,
gözümüzde harika bir iş!

⁴³«Bu nedenle size şunu söyleyeyim, Tanrı'nın Egemenliği sizden alınacak ve bunun ürünlerini yetiştirecek bir ulusa verilecek.

⁴⁴«Bu taşın üzerine düşen, paramparça olacak; taş da kimin üzerine düşerse, onu ezip toz edecek.»

⁴⁵Başkâhinler ve Ferisiler, İsa'nın anlattığı benzetmeleri duyunca bunları kendileri için söylediğini anladılar. ⁴⁶O'nu tutuklamak istedilerse de, halkın tepkisinden korktular. Çünkü halk, O'nu peygamber sayıyordu.

22. Bölüm

Düğün şöleni benzetmesi

(Luk.14:15-24)

¹⁻²İsa söz alıp onlara yine benzetmelerle şöyle seslendi: «Göklerin Egemenliği, oğlu için düğün şöleni hazırlayan bir krala benzer. ³Kral, şölene davet ettiklerini çağırarak üzere kölelerini göndermiş, ama davetliler gelmek istememiş.

⁴«Kral yine başka kölelerini gönderirken onlara demiş ki, `Davetlilere şunu söyleyin: Bakın, ben ziyafetimi hazırladım. Sığırlarım, besili hayvanlarım kesildi. Her şey hazır, gelin şölene!»

⁵«Ama davetliler aldırمامışlar. Biri tarlasına, biri ticaretine gitmiş. ⁶Öbürleri de kralın kölelerini yakalayıp hırpalamış ve öldürmüşler. ⁷Kral öfkelenmiş. Ordularını gönderip o katilleri yok etmiş, kentlerini ateşe vermiş.

⁸«Sonra kölelerine şöyle demiş: `Düğün şöleni hazır, ama çağırdıklarım buna layık değilmiş. ⁹Gidin yol kavşaklarına, kimi bulursanız düğüne çağırın.' ¹⁰Böylece köleler yollara dökülmüş, iyi kötü kimi bulmuşlarsa, hepsini toplamışlar. Düğün yeri konuklarla dolmuş.

¹¹«Kral konukları görmeye geldiğinde, orada düğün elbisesi giymemiş bir adam görmüş.

¹²Ona, `Arkadaş, üzerinde düğün elbisesi olmadan buraya nasıl girdin?' diye sorunca, adamın dili tutulmuş.

¹³«O zaman kral, uşaklarına, `Şunun ellerini ayaklarını bağlayın, onu dışarıya, karanlığa atın!' demiş. `Orada ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır.»

¹⁴«Çünkü çağrılanlar çok, ama seçilenler azdır.»

Sezar'ın hakkı Sezar'a

(Mar.12:13-17; Luk.20:20-26)

¹⁵Bunun üzerine Ferisiler çıkıp gittiler. İsa'yı, kendi söyleyeceği sözlerle tuzağa düşürmek amacıyla bir düzen kurdular. ¹⁶Hirodes yanlılarıyla birlikte gönderdikleri kendi öğrencileri İsa'ya gelip, «Öğretmenimiz» dediler, «senin dürüst biri olduğunu, Tanrı yolunu dürüstçe öğrettiğini, kimseyi kayırmadığını biliyoruz. Çünkü insanlar arasında ayırım yapmazsın. ¹⁷Peki ne dersin, söyle bize, Sezar'a vergi vermek Kutsal Yasa'ya uygun mu, değil mi?»

¹⁸İsa onların kötü niyetlerini bildiğinden, «Ey ikiyüzlüler!» dedi. «Beni neden sınıyorsunuz? ¹⁹Vergi ödemekte kullandığınız parayı gösterin bana!» O'na bir dinar getirdiler. ²⁰İsa onlara, «Bu resim, bu yazı kimin?» diye sordu.

²¹«Sezar'ın» dediler.

O zaman İsa onlara, «Öyleyse Sezar'ın hakkını Sezar'a, Tanrı'nın hakkını da Tanrı'ya verin» dedi.

²²Bu sözleri duyunca şaşılar, İsa'yı bırakıp gittiler.

Dirilişle ilgili soru

(Mar.12:18-27; Luk.20:27-40)

²³⁻²⁴Ölümden sonra diriliş olmadığını söyleyen Sadukiler, aynı gün İsa'ya gelip şunu sordular: «Öğretmenimiz, Musa şöyle buyurmuştur: 'Eğer bir adam çocuk sahibi olmadan ölürse, kardeşi onun karısını alsın, soyunu sürdürsün.' ²⁵Aramızda yedi kardeş vardı. İlki evlendi ve öldü. Çocuğu olmadığından karısını kardeşine bıraktı. ²⁶İkincisi, üçüncüsü, yedincisine kadar hepsine aynı şey oldu. ²⁷Hepsinden sonra kadın da öldü. ²⁸Buna göre diriliş günü kadın bu yedi kardeşten hangisinin karısı olacak? Çünkü hepsi de onunla evlendi.»

²⁹İsa onlara, «Siz Kutsal Yazıları ve Tanrı'nın gücünü bilmediğiniz için yanıyorsunuz» diye karşılık verdi. ³⁰«Dirilişten sonra insanlar ne evlenir, ne de evlendirilir, gökteki melekler gibidirler. ³¹Ölülerin dirilmesi konusuna gelince, Tanrı'nın size bildirdiği şu sözü okumadınız mı? ³²Ben İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısıyım' diyor. Tanrı ölülerin değil, yaşayanların Tanrısıdır.»

³³Bunları işiten halk, O'nun öğretiğine şaşıp kaldı.

En büyük buyruk

(Mar.12:28-34; Luk.10:25-28)

³⁴Ferisiler, İsa'nın Sadukileri susturduğunu duyunca bir araya toplandılar. ³⁵⁻³⁶Onlardan biri, bir Kutsal Yasa uzmanı, İsa'yı sınamak amacıyla O'na şunu sordu: «Öğretmenim, Kutsal Yasa'da en önemli buyruk hangisi?»

³⁷İsa ona şu karşılığı verdi: «`Tanrın olan Rab'bi bütün yüreğinle, bütün canınla ve bütün aklınla sev.' ³⁸İşte ilk ve en önemli buyruk budur. ³⁹İlkine benzeyen ikinci buyruk da şudur: `Komşunu kendin gibi sev.' ⁴⁰Kutsal Yasa'nın tümü ve peygamberlerin sözleri bu iki buyruğa dayanır.»

Mesih kimin oğlu?

(Mar.12:35-37; Luk.20:41-44)

⁴¹⁻⁴²Ferisiler toplu haldeyken İsa onlara şunu sordu: «Mesih'le ilgili olarak ne düşünüyorsunuz? O, kimin oğludur?»

Onlar da, «Davut'un Oğlu» dediler.

⁴³İsa şöyle dedi: «O halde nasıl oluyor da Davut, Ruh'tan esinlenerek O'ndan `Rab' diye söz ediyor? Şöyle diyor Davut:

⁴⁴Rab Rabbime dedi ki,
Ben düşmanlarını
senin ayaklarının altına serinceye dek
sağımda otur.'

⁴⁵Davut O'ndan Rab diye söz ettiğine göre, O nasıl Davut'un Oğlu olur?» ⁴⁶İsa'ya hiç kimse karşılık veremedi. O günden sonra artık kimse de O'na bir şey sormaya cesaret edemedi.

23. Bölüm

Vay halinize!

(Mar.12:38-40; Luk.11:39-51; 13:34-35; 20:45-47)

¹⁻²Bundan sonra İsa halka ve öğrencilerine şöyle seslendi: «Din bilginleri ve Ferisiler Musa'nın kürsüsünde otururlar. ³Bu nedenle size söylediklerinin tümünü yapın ve yerine getirin, ama onların yaptıklarını yapmayın. Çünkü söyledikleri şeyleri kendileri yapmazlar. ⁴Ağır ve taşınması güç yükleri bağlayıp başkalarının omuzlarına koyarlar da, kendileri bu yükleri taşımak için parmaklarını bile kıpırdatmak istemezler.

⁵«Yaptıklarının tümünü gösteriş için yaparlar. Örneğin, muskalarını[¶] büyük, giysilerinin püsküllerini[¶] uzun yaparlar. ⁶Şölenlerde başköşeye, havralarda en seçkin yerlere kurulmaya bayılırlar. ⁷Meydanlarda selamlanmaktan ve insanların kendilerini `Rabbî' diye çağırmasından zevk duyarlar.

⁸«Kimse sizi `Rabbî' diye çağırmasın. Çünkü sizin bir tek öğretmeniniz var ve hepiniz kardeşsiniz. ⁹Yeryüzünde kimseye `Baba' demeyin. Çünkü bir tek Babanız var, O da göksel Baba'dır. ¹⁰Kimse sizi `önder' diye çağırmasın. Çünkü bir tek önderiniz var, O da Mesih'tir. ¹¹Aranızda en üstün olan, diğerlerinin hizmetkârı olsun. ¹²Kendini yücelten alçaltılacak, kendini alçaltan yüceltilecektir.

¹³⁻¹⁴«Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Göklerin Egemenliğinin kapısını insanların yüzüne kapıyorsunuz; ne kendiniz içeri giriyorsunuz, ne de girmek isteyenleri bırakıyorsunuz!¹»

¹⁵«Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Tek bir kişiyi dininize döndürmek için denizleri ve kıtaları dolaşırsınız. Dininize döneni de kendinizden iki kat daha cehennemlik yaparsınız.

¹⁶«Vay halinize kör kılavuzlar! Diyorsunuz ki, `Tapınak üzerine ant içenin andı sayılmaz, ama tapınaktaki altın üzerine ant içen, andını yerine getirmek zorundadır.' ¹⁷Budalalar, körler! Hangisi daha önemli, altın mı, altını kutsal kılan tapınak mı? ¹⁸Yine diyorsunuz ki, `Sunak üzerine ant içenin andı sayılmaz, ama sunaktaki adağın üzerine ant içen, andını yerine getirmek zorundadır.' ¹⁹Ey körler! Hangisi daha önemli, adak mı, adağı kutsal kılan sunak mı? ²⁰Öyleyse sunak üzerine ant içen, hem sunağın hem de sunaktaki her şeyin üzerine ant içmiş olur. ²¹Tapınak üzerine ant içen de hem tapınak, hem de tapınakta yaşayan Tanrı üzerine ant içmiş olur. ²²Gök üzerine ant içen, Tanrı'nın tahtı ve tahtta oturanın üzerine ant içmiş olur.

²³«Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Siz nanenin, anasonun ve kimyonun ondalığını verirsiniz de, Kutsal Yasa'nın daha önemli yönleri olan adalet, merhamet ve sadakati ihmal edersiniz. Ondalık vermeyi ihmal etmeden esas bunları yerine getirmeniz gerekirdi. ²⁴Ey kör kılavuzlar! Küçük sineği süzer ayırır, ama deveyi yutarsınız!

²⁵«Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Bardağın ve çanağın dışını temizlersiniz, ama bunların içi ağgözlülük ve taşkınlıkla doludur. ²⁶Ey kör Ferisi! Sen önce bardağın ve çanağın içini temizle ki, dıştan da temiz olsunlar.

²⁷«Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Siz dıştan güzel görünen, ama içi ölü kemikleri ve her türlü pislikle dolu badanalı mezarlara benzersiniz. ²⁸Dıştan insanlara doğru kişilermiş gibi görünürsünüz, ama içte ikiyüzlülük ve kötülükle dolusunuz.

²⁹«Vay halinize ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Peygamberlerin mezarlarını yaparsınız, doğru kişilerin türbelerini donatırsınız. ³⁰Atalarımızın yaşadığı günlerde yaşasaydık, onlarla birlikte peygamberlerin kanına girmezdik' diyorsunuz. ³¹Böylece, peygamberleri öldürenlerin torunları olduğunuza siz kendiniz tanıklık ediyorsunuz. ³²Haydi, atalarınızın başlattığı işi bitirin!

³³«Sizi yılanlar, sizi engerekler soyu! Cehennem cezasından nasıl kaçacaksınız? ³⁴İşte bunun için size peygamberler, bilge kişiler ve din bilginleri gönderiyorum. Bunlardan kimini öldürecek, çarmıha gereceksiniz. Kimini havralarınızda kamçılacak, kentten kente kovalayacaksınız. ³⁵Böylelikle, doğru kişi olan Habil'in kanından, tapınakla sunak arasında öldürdüğünüz Bereky'a'nın oğlu Zekeriya'nın kanına kadar, yeryüzünde akıtılan her doğru kişinin kanından sorumlu tutulacaksınız. ³⁶Size doğrusunu söyleyeyim, bunların hepsinden bu kuşak¹ sorumlu tutulacaktır.

³⁷«Ey Kudüs! Peygamberleri öldüren, kendisine gönderilenleri taşıyan Kudüs! Bir tavuk, civcivlerini kanatları altına nasıl toplarsa, ben de kaç kez senin çocuklarını öylece toplamak istedim, ama siz istemediniz. ³⁸Bakın, eviniz ıssız bırakılacak! ³⁹Size şunu söyleyeyim: `Rab'bin adıyla gelene övgüler olsun!' diyeceğiniz zamana dek beni bir daha görmeyeceksiniz.»

24. Bölüm

Sonun belirtileri

(Mar.13:1-31; Luk.21:5-33)

İsa tapınaktan çıkıp giderken, öğrencileri, tapınağın binalarını O'na göstermek için yanına geldiler. ²İsa onlara, «Bütün bunları görüyor musunuz?» dedi. «Size doğrusunu söyleyeyim, burada taş üstünde taş kalmayacak, hepsi yıkılacak!»

³İsa, Zeytin dağında otururken öğrencileri yalnız olarak yanına geldiler. «Söyle bize» dediler, «bu dediklerin ne zaman olacak, senin gelişini ve çağın bitimini gösteren belirti ne olacak?»

⁴İsa onlara şu karşılığı verdi: «Sakın kimse sizi saptırmasın! ⁵Birçokları, `Mesih benim' diyerek benim adımla gelecek, birçok kişiyi saptıracaklar. ⁶Savaş gürültüleri, savaş haberleri duyacaksınız. Korkmayın sakın! Bunların olması gerek, ama bu daha son demek değildir. ⁷Ulus ulusa, devlet devlete savaş açacak; yer yer kıtlıklar, depremler olacak. ⁸Bütün bunlar, doğum sancılarının başlangıcıdır.

⁹«O zaman sizi sıkıntıya sokacaklar ve öldürecekler. Benim adımdan ötürü tüm uluslar sizden nefret edecek. ¹⁰O zaman birçok kişi imandan sapacak, birbirlerini ele verecek ve birbirlerinden nefret edecekler. ¹¹Birçok sahte peygamber türeyecek ve bunlar birçok kişiyi saptıracak. ¹²Kötülüklerin çoğalmasından ötürü birçoklarının sevgisi soğuyacak. ¹³Ama sonuna kadar dayanan kurtulacaktır. ¹⁴Göksel Egemenliğin bu müjdesi tüm uluslara bir tanıklık olmak üzere bütün dünyada duyurulacak, ve son o zaman gelecektir.

¹⁵⁻¹⁶«Danyal peygamberin sözünü ettiği yıkıcı iğrenç şeyin kutsal yerde dikildiğini gördüğünüz zaman (okuyan anlasın), Yahudiye'de olanlar dağlara kaçsın. ¹⁷Damda olan, evindeki eşyalarını almak için aşağı inmesin. ¹⁸Tarlada olan, abasını almak için geri dönmessin. ¹⁹O günlerde gebe olan, çocuk emziren kadınların vay haline! ²⁰Dua edin ki, kaçışınız kışa ya da Sept gününe rastlamasın. ²¹Çünkü o günlerde öyle korkunç bir sıkıntı olacak ki, dünyanın başlangıcından bu yana böylesi olmamış, ondan sonra da olmayacaktır. ²²O günler kısaltılmamış olsaydı, hiç kimse kurtulamazdı. Ama seçilmiş olanlar uğruna o günler kısaltılacak. ²³Eğer o zaman biri size, `İşte Mesih burada', ya da `İşte şurada' derse, inanmayın. ²⁴Çünkü sahte mesihler, sahte peygamberler türeyecek; bunlar büyük mucizeler ve harikalar yaratacaklar. Öyle ki, ellerinden gelse, seçilmiş olanları bile saptıracaklar. ²⁵İşte size önceden söylemiş bulunuyorum.

²⁶«Bunun için size, `İşte Mesih çölde' derlerse gitmeyin. `Bakın, iç odalarda' derlerse inanmayın. ²⁷Çünkü İnsanoğlu'nun gelişi, doğuda çakıp batıya kadar her taraftan görülen

şimşek gibi olacaktır.

²⁸«Leş neredeyse, akbabalar oraya üşüşecek.

²⁹«O günlerin sıkıntısından hemen sonra,

`Güneş karacak,
ay ışığını vermez olacak,
yıldızlar gökten düşecek
ve göksel güçler sarsılacak.'

³⁰«O zaman İnsanoğlu'nun belirtisi gökte görünecek. Yeryüzündeki bütün halklar ağlayıp dövünecek, İnsanoğlu'nun gökteki bulutlar üzerinde büyük güç ve görkemle geldiğini görecekler. ³¹Kendisi, güçlü bir borazan sesiyle meleklerini gönderecek ve onlar, O'nun seçtiklerini, göklerin bir ucundan öbür ucuna kadar dört yelden alıp bir araya toplayacaklar.

³²«İncir ağacından ders alın! Dalları filizlenip yapraklarını sürünce, yaz mevsiminin yakın olduğunu anlarsınız. ³³Aynı şekilde, bütün bunların gerçekleştiğini gördüğünüzde bilin ki, İnsanoğlu yakındır, kapıdadır. ³⁴Size doğrusunu söyleyeyim, bütün bunlar olmadan bu kuşak^[1] ortadan kalkmayacak. ³⁵Gök ve yer ortadan kalkacak, ama benim sözlerim asla ortadan kalkmayacaktır.

Bilinmeyen gün ve saat

(Mar.13:32-37; Luk.12:41-48; 17:26-30,34-36)

³⁶«O günü ve saati, ne gökteki melekler, ne de Oğul bilir; Baba'dan başka kimse bilmez.

³⁷Nuh'un günlerinde nasıl olduysa, İnsanoğlu'nun gelişinde de öyle olacak. ³⁸Nuh'un gemiye bindiği güne dek, tufandan önceki günlerde insanlar yiyip içiyor, evlenip evlendiriliyorlardı. ³⁹Tufan gelinceye, hepsini süpürüp götürüncüye dek başlarına geleceklerden habersizdiler. İnsanoğlu'nun gelişi de öyle olacak. ⁴⁰O gün tarlada bulunan iki kişiden biri alınacak, biri bırakılacak. ⁴¹Değirmende buğday öğüten iki kadından biri alınacak, biri bırakılacak.

⁴²«Bunun için uyanık kalın. Çünkü Rabbinizin geleceği günü bilemezsiniz. ⁴³Ama şunu bilin ki, ev sahibi, hırsızın gece hangi saatte geleceğini bilse, uyanık durur, evinin soyulmasına fırsat vermez. ⁴⁴Bunun için siz de hazır olun! Çünkü İnsanoğlu, ummadığınız bir saatte gelecektir.

⁴⁵«Efendinin, hizmetkârlarına vaktinde yiyecek vermek için üzerlerinde yetkili kıldığı güvenilir ve akıllı köle kimdir? ⁴⁶Efendisi eve döndüğünde işinin başında bulacağı o köleye ne mutlu! ⁴⁷Size doğrusunu söyleyeyim, efendisi onu tüm malının üzerinde yetkili kılacak. ⁴⁸⁻⁵¹Ama o köle kötü olur da kendi kendine, `Efendim gecikiyor' der ve yoldaşlarını dövmeye başlarsa, sarhoşlarla birlikte yiyip içerse, efendisi, onun beklemediği bir günde, ummadığı bir saatte gelecek, onu şiddetle cezalandıracak ve ikiyüzlülerle bir tutacak. Orada ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır.

25. Bölüm

On kız benzetmesi

«O zaman Göklerin Egemenliği, kandillerini alıp güveyi karşılamaya çıkmış olan on kıza benzeyecek. ²Bunların beşi akılsız, beşi de akıllıymış. ³Akılsızlar kandillerini almışlarsa da, yanlarına yağ almamışlar. ⁴Akıllılar ise, kandilleriyle birlikte kaplar içinde yağ da almışlar. ⁵Güvey gecikince hepsini uyku tutmuş ve dalıp uyumuşlar.

⁶«Gece yarısı bir ses yankılanmış: `İşte güvey geliyor, onu karşılamaya çıkın!' ⁷Bunun üzerine kızların hepsi kalkıp kandillerini tazelemişler.

⁸«Akılsızlar akıllılara, `Kandillerimiz sönyüyor, bize yağınızdan verin!' demişler.

⁹«Akıllılar, `Olmaz! Hem bize hem size yetmeyebilir. En iyisi satıcılara gidin, kendinize yağ alın' demişler.

¹⁰«Ne var ki, onlar yağ satın almaya giderlerken güvey gelmiş. Hazırlıklı olan kızlar, onunla birlikte düğün şölenine girmişler ve kapı kapanmış.

¹¹«Daha sonra gelen öbür kızlar, `Efendimiz, efendimiz, aç kapıyı bize!' demişler.

¹²«Güvey ise, `Size doğrusunu söyleyeyim, sizi tanımıyorum' demiş.

¹³«Bu nedenle uyanık durun. Çünkü o günü ve o saati bilemezsiniz.

Emanet para benzetmesi

(Luk.19:11-27)

¹⁴«Göksel Egemenlik, yolculuğa çıkmak üzere olan bir adamın kölelerini çağırıp malını onlara emanet etmesine benzer.

¹⁵«Adam, her birinin yeteneğine göre, birine beş, birine iki, birine de bir talant vererek yola çıkmış. ¹⁶Beş talant alan, hemen gidip bu parayı işletmiş ve beş talant daha kazanmış. ¹⁷İki talant alan da iki talant daha kazanmış. ¹⁸Bir talant alan ise gidip toprağı kazmış ve efendisinin parasını saklamış.

¹⁹«Uzun zaman sonra bu kölelerin efendisi dönmüş, onlarla hesaplaşmaya oturmuş. ²⁰Beş talant almış olan gelip beş talant daha getirmiş, `Efendimiz' demiş, `bana beş talant emanet etmiştin; bak, beş talant daha kazandım.'

²¹«Efendisi ona, `Aferin, iyi ve güvenilir köle!' demiş. `Sen küçük işlerde güvenilir olduğunı gösterdin, ben de seni büyük işlerin başına geçireceğim. Gel, efendinin şenliğine katıl!'

²²«İki talant almış olan da gelmiş, `Efendimiz' demiş, `bana iki talant emanet etmiştin; bak, iki talant daha kazandım.'

²³«Efendisi ona, `Aferin, iyi ve güvenilir köle!' demiş. `Sen küçük işlerde güvenilir olduğunu gösterdin, ben de seni büyük işlerin başına geçireceğim. Gel, efendinin şenliğine katıl!'

²⁴«Sonra bir talant almış olan gelmiş, `Efendimiz' demiş, `senin sert bir adam olduğunu biliyordum. Ekmediğin yerden biçer, harman savurmadığın yerden devşirirsin. ²⁵Bu nedenle korktum, gidip senin verdiğin talantı toprağa gömdüm. İşte, al paranı!'

²⁶⁻²⁷«Efendisi ona şu karşılığı vermiş: `Kötü ve tembel köle! Ekmediğim yerden biçtiğimi, harman savurmadığım yerden devşirdiğimi biliyordun ha? Öyleyse paramı faizcilere vermeliydin. Ben de geldiğimde onu faiziyle geri alırdım... ²⁸Haydi, elindeki talantı alın, on talantı olana verin! ²⁹Çünkü kimde varsa, ona daha çok verilecek ve o bolluk içinde olacak. Ama kimde yoksa, kendisinde olan da elinden alınacak. ³⁰Şu yararsız köleyi dışarıya, karanlığa atın. Orada ağlayış ve diş gıcirtısı olacaktır.'

Koyunlar ve keçiler

³¹«İnsanoğlu kendi görkemi içinde bütün melekleriyle birlikte gelince, görkemli tahtına oturacak. ³²Ulusların hepsi O'nun önünde toplanacak, O da koyunları keçilerden ayıran bir çoban gibi, onları birbirinden ayıracak. ³³Koyunları sağına, keçileri soluna alacak.

³⁴«O zaman Kral, sağındaki kişilere, `Sizler, Babamın kutsadıkları, gelin!' diyecek. `Dünya kurulduğundan beri sizin için hazırlanmış olan egemenliği miras alın! ³⁵Çünkü acıkmıştım, bana yiyecek verdiniz; susamıştım, bana içecek verdiniz; yabancıydım, beni içeri aldınız. ³⁶Çıplaktım, beni giydirdiniz; hastaydım, benimle ilgilendiniz; zindandaydım, yanıma geldiniz.'

³⁷«O vakit doğru kişiler O'na şu karşılığı verecekler: `Ya Rab, biz seni ne zaman aç görüp doyurduk, ya da susamış görüp içecek verdik? ³⁸Seni ne zaman yabancı gördük de içeri aldık, ya da çıplak görüp giydirdik? ³⁹Seni ne zaman hasta ya da zindanda görüp yanına geldik?'

⁴⁰«Kral da onlara şöyle cevap verecek: `Size doğrusunu söyleyeyim, bu en basit kardeşlerimden biri için yaptığınızı, benim için yapmış oldunuz.'

⁴¹«Sonra solundakilere şöyle diyecek: `Ey lanetliler, çekilin önümden! İblis ile onun melekleri için hazırlanmış sönmez ateşe yollanın! ⁴²⁻⁴³Çünkü acıkmıştım, bana yiyecek vermediniz; susamıştım, bana içecek vermediniz; yabancıydım, beni içeri almadınız; çıplaktım, beni giydirmediniz; hastaydım, zindandaydım, benimle ilgilenmediniz.

⁴⁴«O vakit onlar da şöyle karşılık verecekler: `Ya Rab, seni ne zaman aç, susamış, yabancı, çıplak, hasta ya da zindanda gördük de sana hizmet etmedik?'

⁴⁵«Kral da onlara şu cevabı verecek: `Size doğrusunu söyleyeyim, mademki bu en basit kardeşlerimden biri için bunu yapmadınız, benim için de yapmamış oldunuz.'

⁴⁶«Bunlar sonsuz azaba uğrayacak, doğrular ise sonsuz yaşama kavuşacaklar.»

26. Bölüm

İsa'yı öldürme tasarısı

(Mar.14:1-2; Luk.22:1-2; Yu.11:45-53)

¹⁻²İsa bütün bunları anlattıktan sonra öğrencilerine şöyle dedi: «Biliyorsunuz, iki gün sonra Fısıh bayramıdır, ve İnsanoğlu çarşıya gerilmek üzere ele verilecek.»

³Bu sırada başkâhinler ve halkın ihtiyarları, Kayafa adındaki başkâhinin sarayında toplandılar. ⁴İsa'yı hileyle tutuklayıp öldürmek için düzen kurdular. ⁵Ama, `Bayramda olmasın ki, halk arasında kargaşalık çıkmasın' diyorlardı.

İsa Beytanya'da

(Mar.14:3-9; Yu.12:1-8)

⁶⁻⁷İsa Beytanya'da cüzamlı Simun'un evindeyken, yanına bir kadın geldi. Kadın, kaymaktaşıdan bir kap içinde çok değerli, hoş kokulu bir yağ getirmişti. İsa sofrada otururken, kadın yağı O'nun başından aşağı döktü.

⁸Öğrenciler bunu görünce kızdılar. «Nedir bu savurganlık?» dediler. ⁹«Bu yağ pahalıya satılabilir, parası yoksullara verilebilirdi.»

¹⁰Söylenenleri fark eden İsa, öğrencilerine, «Kadını neden üzüyorsunuz?» dedi. «Benim için güzel bir şey yaptı. ¹¹Yoksullar her zaman aranızdadır, ama ben her zaman aranızda olmayacağım. ¹²Kadın bu hoş kokulu yağı, beni gömülmeye hazırlamak için bedenimin üzerine boşalttı. ¹³Size doğrusunu söyleyeyim, bu müjde dünyanın her neresinde duyurulursa, bu kadının yaptığı da onun anılması için anlatılacak.»

Yahuda'nın ihaneti

(Mar.14:10-11; Luk.22:3-6)

¹⁴⁻¹⁵O sırada Onikilerden biri | adı Yahuda İskariyot olanı | başkâhinlere giderek, «O'nu ele verirsem bana ne verirsiniz?» dedi. Otuz gümüş tartıp ona verdiler. ¹⁶Yahuda o andan itibaren İsa'yı ele vermek için fırsat kollamaya başladı.

Fısıh yemeği

(Mar.14:12-26; Luk.22:7-23; Yu.13:21-30; 1Ko.11:23-25)

¹⁷Mayasız Ekmek bayramının ilk günü öğrenciler İsa'nın yanına gelerek, «Fısıh yemeğini yemen için nerede hazırlık yapmamızı istersin?» diye sordular.

¹⁸İsa onlara, «Kente varıp o adamın evine gidin» dedi. «Ona şöyle deyin: `Öğretmen diyor ki, zamanım yaklaştı. Fısıh bayramını, öğrencilerimle birlikte senin evinde kutlayacağım.'» ¹⁹Öğrenciler, İsa'nın buyruğunu yerine getirerek Fısıh yemeği için hazırlık yaptılar.

²⁰Akşam olunca İsa on iki öğrencisiyle yemeğe oturdu. ²¹Yemek yerlerken, «Size doğrusunu söyleyeyim, sizden biri beni ele verecek» dedi.

²²Bu söz onları kedere boğdu. Teker teker, «Rab, beni demek istemedin ya?» diye sormaya başladılar.

²³O da, «Beni ele verecek olan» dedi, «elindeki ekmeği benimle birlikte sahana batırandır. ²⁴İnsanoğlu, kendisi için yazılmış olduğu gibi gidiyor, ama İnsanoğlu'nu ele verenin vay haline! O adam hiç doğmamış olsaydı, kendisi için daha iyi olurdu.»

²⁵O'nu ele verecek olan Yahuda, «Rabbî, yoksa beni mi demek istedin?» diye sordu.

İsa ona, «Söylediğin gibidir» karşılığını verdi.

²⁶Yemek sırasında İsa eline ekmeğe aldı, şükran duasını yapıp ekmeği böldü ve öğrencilerine verdi. «Alın, yiyin» dedi, «bu benim bedenimdir.» ²⁷Sonra bir kâse alıp şükretti ve bunu öğrencilerine vererek, «Hepiniz bundan için» dedi. ²⁸«Çünkü bu benim kanımdır, günahların bağışlanması için birçokları uğruna akıtılan antlaşma kanıdır. ²⁹Size şunu söyleyeyim, Babamın egemenliğinde sizinle birlikte tazesini içeceğim o güne dek, asmanın bu ürününden bir daha içmeyeceğim.»

³⁰Bir ilahi söyledikten sonra dışarı çıkıp Zeytin dağına doğru gittiler.

Petrus'un inkârı önceden bildiriliyor

(Mar.14:27-31; Luk.22:31-34; Yu.13:36-38)

³¹Bu arada İsa öğrencilerine, «Bu gece hepiniz benden ötürü sendeleyip düşeceksiniz» dedi. «Çünkü şöyle yazılmıştır:

‘Çobanı vuracağım,
sürüdeki koyunlar da darmadağın olacak.’

³²Ama ben dirildikten sonra sizden önce Celile'ye gideceğim.»

³³Petrus O'na, «Herkes senden ötürü sendeleyip düşse de, ben asla düşmem» dedi.

³⁴«Sana doğrusunu söyleyeyim» dedi İsa, «bu gece horoz ötmeden sen beni üç kez inkâr edeceksin.»

³⁵Petrus, «Seninle birlikte ölmem bile gerekse, seni asla inkâr etmem» dedi. Öğrencilerin hepsi de aynı şeyi söyledi.

Getsemani bahçesinde

(Mar.14:32-42; Luk.22:39-46)

³⁶Sonra İsa öğrencileriyle birlikte Getsemani denen bir yere geldi. Öğrencilerine, «Ben şuraya gidip dua edeceğim, siz burada oturun» dedi. ³⁷Petrus ile Zebedi'nin iki oğlunu

yanına aldı. Kederlenmeye ve ağır bir sıkıntı duymaya başlamıştı. ³⁸Onlara, «Yüreğim ölüm derecesinde kederli» dedi. «Burada kalın, benimle birlikte uyanık durun.»

³⁹Biraz ilerledi, yüzüstü yere kapanıp dua etmeye başladı. «Baba» dedi, «mümkünse bu kâse benden uzaklaştırılsın. Yine de benim değil, senin istediğin olsun.»

⁴⁰Öğrencilerin yanına döndüğünde onları uyumuş buldu. Petrus'a, «Demek ki benimle birlikte bir saat uyanık kalamadınız!» dedi. ⁴¹«Uyanık durup dua edin ki, ayartılmayasınız. Ruh isteklidir, ama beden güçsüzdür.»

⁴²İsa ikinci kez uzaklaşıp dua etti. «Baba» dedi, «eğer ben içmeden bu kâsenin uzaklaştırılması mümkün değilse, senin istediğin olsun.»

⁴³Geri geldiğinde öğrencilerini yine uyumuş buldu. Onların göz kapaklarına bir ağırlık çökmüştü. ⁴⁴Onları bırakıp tekrar uzaklaştı, yine aynı sözlerle üçüncü kez dua etti.

⁴⁵Sonra öğrencilerin yanına dönerek, «Hâlâ uyuyor, dinleniyor musunuz?» dedi. «İşte saat yaklaştı, İnsanoğlu günahkârların eline veriliyor. ⁴⁶Kalkın, gidelim. İşte beni ele veren geldi!»

İsa tutuklanıyor

(Mar.14:43-50; Luk.22:47-53; Yu.18:3-12)

⁴⁷İsa daha konuşurken, Onikilerden biri olan Yahuda geldi. Yanında, başkâhinlerle halkın ihtiyarları tarafından gönderilmiş kılıçlı sopalı büyük bir kalabalık vardı. ⁴⁸İsa'yı ele veren Yahuda, «Kimi öpersem, İsa O'dur, O'nu tutuklayın» diye onlarla sözleşmişti.

⁴⁹Dosdoğru İsa'ya gidip, «Selam, Rabbî!» diyerek O'nu öptü.

⁵⁰İsa ona, «Arkadaş, bunun için mi geldin?» dedi. Bunun üzerine adamlar yaklaştı, İsa'yı yakalayıp tutukladılar. ⁵¹İsa'yla birlikte olanlardan biri, ani bir hareketle kılıcını çekti, başkâhinin kölesine vurup kulağını uçurdu. ⁵²O zaman İsa ona, «Kılıcını yerine koy!» dedi. «Kılıç çekenlerin hepsi kılıçla ölecek. ⁵³Yoksa Babamdan yardım isteyemez miyim sanıyorsun? İstesem, hemen şu an bana on iki tünden fazla melek gönderir. ⁵⁴Ama böyle olması gerektiğini bildiren Kutsal Yazılar o zaman nasıl yerine gelir?»

⁵⁵Bundan sonra İsa kalabalığa dönüp şöyle seslendi: «Bir haydudun peşindeymiş gibi beni kılıç ve sopalarla mı yakalamaya geldiniz? Her gün tapınakta oturup ders veriyordum, beni tutuklamadınız. ⁵⁶Ama bütün bunlar, peygamberlerin yazdıkları yerine gelsin diye oldu.» O zaman öğrencilerin hepsi O'nu bırakıp kaçtı.

İsa Yüksek Kurul'un önünde

(Mar.14:53-65; Luk.22:54-55,63-71; Yu.18:13-14,19-24)

⁵⁷İsa'yı tutuklayanlar, O'nu başkâhin Kayafa'ya götürdüler. Din bilginleriyle ihtiyarlar da orada toplanmışlardı. ⁵⁸Petrus, İsa'yı uzaktan, ta başkâhinin avlusuna kadar izledi. Sonucu görmek için içeri girip nöbetçilerin yanına oturdu.

⁵⁹Başkâhinlerle Yüksek Kurul'un tamamı, İsa'yı ölüm cezasına çarptırmak için kendisine karşı yalancı tanıklar arıyorlardı. ⁶⁰⁻⁶¹Ortaya birçok yalancı tanık çıktığı halde, aradıklarını bulamadılar. Sonunda ortaya çıkan iki kişi şöyle dediler: «Bu adam, 'Ben Tanrı'nın tapınağını yıkıp üç günde yeniden kurabilirim' dedi.»

⁶²Başkâhin ayağa kalkıp İsa'ya, «Hiç cevap vermeyecek misin?» dedi. «Nedir bunların sana karşı ettiği bu tanıklıklar?» ⁶³İsa susmaya devam etti. Başkâhin ise O'na, «Yaşayan Tanrı adına sana yemin ettiriyorum, söyle bize, Tanrı'nın Oğlu Mesih sen misin?» dedi.

⁶⁴İsa, «Söylediğin gibidir» karşılığını verdi. «Üstelik size şunu söyleyeyim, bundan sonra İnsanoğlu'nun, kudretli Olan'ın sağında oturduğunu ve göğün bulutları üzerinde geldiğini göreceksiniz.»

⁶⁵Bunun üzerine başkâhin giysilerini yırtarak, «Tanrı'ya küfretti!» dedi. «Artık tanıklara ne ihtiyacımız var? İşte küfürü işittiniz. ⁶⁶Buna ne diyorsunuz?»

«Ölümü hak etti!» diye cevap verdiler.

⁶⁷⁻⁶⁸Bunun üzerine İsa'nın yüzüne tükürüp O'nu yumrukladılar. Bazıları da O'nu tokatlayıp, «Ey Mesih, peygamberliğini göster bakalım, sana vuran kim?» dediler.

Petrus İsa'yı inkâr ediyor

(Mar.14:66-72; Luk.22:56-62; Yu.18:15-18,25-27)

⁶⁹Petrus ise dışarıda, avluda oturuyordu. Bir hizmetçi kız yanına gelip, «Sen de Celileli İsa'yla birlikteydin» dedi.

⁷⁰Ama Petrus bunu herkesin önünde inkâr ederek şöyle dedi: «Senin neden söz ettiğini anlamıyorum.»

⁷¹Sonra avlu kapısının önüne çıktı. Onu gören başka bir hizmetçi kız orada bulunanlara, «Bu adam Nasıralı İsa'yla birlikteydi» dedi.

⁷²Petrus yemin ederek, «Ben o adamı tanımıyorum» diye yine inkâr etti.

⁷³Orada duranlar az sonra Petrus'a yaklaşp, «Gerçekten sen de onlardansın. Lehçen seni ele veriyor» dediler.

⁷⁴Petrus kendine lanet okuyup yemin ederek, «O adamı tanımıyorum!» dedi.

Tam o anda horoz öttü. ⁷⁵Petrus, İsa'nın, «Horoz ötmeden sen beni üç kez inkâr edeceksin» dediğini hatırladı ve dışarı çıkıp acı acı ağladı.

27. Bölüm

Yahuda kendini asıyor

(Elç.1:18-19)

Sabah olunca tüm başkâhinlerle halkın ihtiyarları, İsa'yı ölüm cezasına çarptırmak konusunda anlaştılar. ²O'nu bağladılar ve götürüp vali Pilatus'a teslim ettiler.

³İsa'yı ele veren Yahuda, O'nun mahkûm edildiğini görünce yaptığına pişman oldu. Otuz gümüşü başkâhinlere ve ihtiyarlara geri götürdü. ⁴«Ben suçsuz birini¹ ele vermekle günah işledim» dedi.

Onlar ise, «Bundan bize ne? Onu sen düşün» dediler.

⁵Yahuda paraları tapınağın içine fırlatarak oradan ayrıldı, gidip kendini astı.

⁶Paraları toplayan başkâhinler, «Kan bedeli olan bu paraları tapınağın hazinesine koymak doğru olmaz» dediler. ⁷Kendi aralarında anlaşarak bu parayla yabancılar için mezarlık yapmak üzere Çömlekçi Tarlasını satın aldılar. ⁸Bunun için bu tarlaya bugüne dek `Kan Tarlası' denilmiştir. ⁹⁻¹⁰Böylece Yeremya peygamber aracılığıyla bildirilen şu söz yerine gelmiş oldu:

«İsrail oğullarından kimilerinin
O'na biçtikleri değer karşılığı olan
otuz gümüşü aldılar
ve Rab'bin bana buyurduğu gibi,
çömlekçinin tarlasını satın almak için harcadılar.»

İsa vali Pilatus'un önünde

(Mar.15:2-15; Luk.23:3-5,13-25; Yu.18:33-19:16)

¹¹İsa valinin önüne çıkarıldı. Vali O'na, «Sen Yahudilerin Kralı mısın?» diye sordu.

İsa, «Söylediğin gibidir» dedi.

¹²Başkâhinlerle ihtiyarlar O'nu suçlayınca hiç karşılık vermedi. ¹³Pilatus O'na, «Senin aleyhinde yaptıkları bunca tanıklığı duymuyor musun?» dedi. ¹⁴İsa bir tek konuda bile ona cevap vermedi. Vali buna çok şaşıtı.

¹⁵Her Fısıh bayramında vali, halkın istediği bir tutukluyu salıvermeyi adet edinmişti. ¹⁶O günlerde Barabas adında ünlü bir tutuklu vardı. ¹⁷Halk bir araya toplandığında, Pilatus onlara, «Sizin için kimi salıvereyim istersiniz, Barabas'ı mı, Mesih denilen İsa'yı mı?» diye sordu. ¹⁸İsa'yı kıskançlıktan ötürü kendisine teslim ettiklerini biliyordu.

¹⁹Pilatus yargı kürsüsünde otururken karısı ona, «O doğru adama dokunma. Dün gece rüyamda O'nun yüzünden çok sıkıntı çektim» diye haber gönderdi.

²⁰Başkâhinler ve ihtiyarlar ise, Barabas'ın salıverilmesini ve İsa'nın öldürülmesini istesinler diye halkı kışkırttılar.

²¹Vali onlara şunu sordu: «Sizin için ikisinden hangisini salıvereyim istersiniz?»

«Barabas'ı» dediler.

²²Pilatus, «Öyleyse Mesih denen İsa'yı ne yapayım?» dedi.

Hep bir ağızdan, «Çarmıha gerilsin!» dediler.

²³Pilatus, «O ne kötülük yaptı ki?» diye sordu.

Onlar ise daha yüksek sesle, «Çarmıha gerilsin!» diye bağrışıp durdular.

²⁴Pilatus, elinden bir şey gelmediğini, tersine, bir kargaşalığın başladığını görünce su aldı, kalabalığın önünde ellerini yıkayıp şöyle dedi: «Bu adamın kanından ben sorumlu değilim. Bu işe siz bakın!»

²⁵Bütün halk şu karşılığı verdi: «O'nun kanının sorumluluğu bizim ve çocuklarımızın üzerinde olsun!»

²⁶Bunun üzerine Pilatus onlar için Barabas'ı salıverdi. İsa'yı ise kamçılattıktan sonra çarmıha gerilmek üzere askerlere teslim etti.

Askerlerin İsa'yı aşağılaması

(Mar.15:16-20; Yu.19:2-3)

²⁷Sonra valinin askerleri İsa'yı vali konağına götürüp tüm taburu başına topladılar. ²⁸O'nu soyup üzerine kırmızı bir kaftan geçirdiler. ²⁹Dikenlerden bir taç örüp başına koydular, sağ eline de bir kamış tutturdular. Önünde diz çöküp, «Selam, ey Yahudilerin Kralı!» diyerek O'nunla alay ettiler. ³⁰Üzerine tükürdüler, kamışı alıp başına vurdular. ³¹O'nunla böyle alay ettikten sonra kaftanı üzerinden çıkarıp O'na yine kendi giysilerini giydirdiler ve çarmıha germek üzere O'nu alıp götürdüler.

İsa çarmıha geriliyor

(Mar.15:21-32; Luk.23:26-43; Yu.19:17-27)

³²Dışarı çıktıklarında Simun adında Kireneli bir adama rastladılar. İsa'nın çarmıhını ona zorla taşıttılar. ³³⁻³⁴Golgota, yani Kafatası denilen yere vardıklarında içmesi için İsa'ya ödle karışık şarap verdiler. İsa bunu tadınca içmek istemedi.

³⁵Askerler O'nu çarmıha gerdikten sonra kura çekerek giysilerini aralarında paylaştılar.

³⁶Sonra oturup yanında nöbet tuttular. ³⁷Başının üzerine,

'BU, YAHUDİLERİN KRALI İSA'DIR'

diye yazan bir suç yaftası astılar.

³⁸İsa'yla birlikte, biri sağında öbürü solunda olmak üzere iki haydut da çarmıha gerildi. ³⁹⁻

⁴⁰Oradan geçenler başlarını sallayıp İsa'ya sövüyor, «Hani sen tapınağı yıkıp üç günde yeniden kuracaktın? Haydi, kurtar kendini! Tanrı'nın Oğluyun, çarmıhtan in!» diyorlardı.

⁴¹⁻⁴²Başkâhinler, din bilginleri ve ihtiyarlar da aynı şekilde O'nunla alay ederek, «Başkalarını kurtardı, kendini kurtaramıyor» diyorlardı. «İsrail'in Kralı imiş! Şimdi çarımhtan aşağı insin de O'na iman edelim. ⁴³Tanrı'ya güveniyordu; Tanrı O'nu seviyorsa, kurtarsın bakalım! Çünkü, 'Ben Tanrı'nın Oğluyum' demişti.» ⁴⁴İsa'yla birlikte çarımha gerilmiş olan haydutlar da O'na aynı şekilde hakaret ettiler.

İsa'nın ölümü

(Mar.15:33-41; Luk.23:44-49; Yu.19:28-30)

⁴⁵Bütün ülkenin üzerine öğleyin saat on ikiden saat üçe kadar süren bir karanlık çöktü.

⁴⁶Saat üçe doğru İsa yüksek sesle, «Elî, Elî, lema şevaktani?» yani, «Tanrım, Tanrım, beni niçin terk ettin?» diye bağırdı.

⁴⁷Orada duranlardan bazıları bunu işitince, «Bu adam İlyas'ı çağırıyor» dediler.

⁴⁸İçlerinden biri hemen koşup bir sünger getirdi, ekşi şaraba batırıp bir kamışın ucuna takarak İsa'ya içirdi. ⁴⁹Diğerleri ise, «Dur bakalım, İlyas gelip O'nu kurtaracak mı?» dediler.

⁵⁰İsa, yüksek sesle bir kez daha bağırdı ve ruhunu teslim etti.

⁵¹O anda tapınaktaki perde yukarıdan aşağıya dek yırtılarak ikiye bölündü. Yer sarsıldı, kayalar yarıldı. ⁵²Mezarlar açıldı, ölmüş olan birçok kutsal kişinin cesetleri dirildi.

⁵³Bunlar mezarlarından çıkıp İsa'nın dirilişinden sonra kutsal kente girdiler ve birçok kimseye göründüler.

⁵⁴İsa'yı bekleyen yüzbaşı ve beraberindeki askerler, depremi ve öbür olayları görünce dehşete kapıldılar ve, «Bu gerçekten Tanrı'nın Oğluydu!» dediler.

⁵⁵Orada, olup bitenleri uzaktan izleyen birçok kadın vardı. Bunlar, Celile'den İsa'nın peşinden gelip O'na hizmet etmişlerdi. ⁵⁶Aralarında Mecdelli Meryem, Yakup ile Yusuf'un annesi Meryem ve Zebedi oğullarının annesi de vardı.

İsa'nın gömülmesi

(Mar.15:42-47; Luk.23:50-56; Yu.19:38-42)

⁵⁷Akşama doğru Yusuf adında zengin bir Aramatyalı geldi. O da İsa'nın bir öğrencisiydi.

⁵⁸Pilatus'a gidip İsa'nın cesedini istedi. Pilatus da cesedin ona verilmesini buyurdu. ⁵⁹

⁶⁰Yusuf cesedi aldı, temiz keten beze sardı, kayaya oydurmuş olduğu kendi yeni mezarına yatırdı. Mezarın girişine büyük bir taş yuvarlayıp oradan ayrıldı. ⁶¹Mecdelli Meryem ile öteki Meryem ise orada, mezarın karşısında oturuyorlardı.

⁶²⁻⁶³Ertesi gün, yani Hazırlık gününden sonraki gün, başkâhinlerle Ferisiler Pilatus'un önünde toplanarak, «Efendimiz» dediler, «O aldaticının, daha yaşarken, 'Ben öldükten üç gün sonra dirileceğim' dediğini hatırlıyoruz. ⁶⁴Onun için buyruk ver de üçüncü güne dek mezarı güvenlik altına alsınlar. Yoksa öğrencileri gelir, cesedini çalar ve halka, 'Ölümden

dirildi' derler. Bu sonuncu aldatmaca ilkinden beter olur.»

⁶⁵Pilatus onlara, «Bir manga asker alın, gidip mezarı dilediğiniz gibi güvenlik altına alın» dedi. ⁶⁶Onlar da askerlerle birlikte gittiler, taşı mühürleyip mezarı güvenlik altına aldılar.

28. Bölüm

İsa'nın dirilişi

(Mar.16:1-10; Luk.24:1-12; Yu.20:1-10)

Sept gününü izleyen haftanın ilk günü, tan yeri ağarırken, Mecdelli Meryem ile öbür Meryem mezarı görmeye gittiler.

²Ansızın büyük bir deprem oldu. Rab'bin bir meleği gökten indi ve mezara gidip taşı bir yana yuvarlayarak üzerine oturdu. ³Görünüşü şimşek gibi, giysileri ise kar gibi bembeyazdı. ⁴Nöbetçiler korkudan titremeye başladılar, sonra ölü gibi yere yıkıldılar.

⁵Melek kadınlara şöyle seslendi: «Korkmayın! Çarmıha gerilmiş olan İsa'yı aradığınızı biliyorum. ⁶O burada yok; söylemiş olduğu gibi dirildi. Gelin, O'nun yattığı yeri görün. ⁷Hemen O'nun öğrencilerine gidip şöyle deyin: 'İsa ölümden dirildi. Sizden önce Celile'ye gidiyor, kendisini orada göreceksiniz.' İşte ben size söylemiş bulunuyorum.»

⁸Kadınlar, hem korku hem büyük sevinç içinde, çabucak mezardan uzaklaşıp koşa koşa İsa'nın öğrencilerine haber vermeye gittiler. ⁹Ansızın İsa onların karşısına çıktı, «Selam size!» dedi. Onlar da yaklaşmış İsa'nın ayaklarına sarıldılar, O'na tapınmaya başladılar. ¹⁰O zaman İsa onlara, «Korkmayın!» dedi. «Gidip kardeşlerime haber verin, Celile'ye gitsinler, beni orada görecekler.»

Nöbetçilerin getirdiği haber

¹¹Kadınlar daha yoldayken nöbetçi askerlerden bazıları kente giderek olup bitenlerin hepsini başkâhinlere bildirdiler. ¹²⁻¹³Başkâhinler ihtiyarlarla birlikte toplanıp birbirlerine danıştıktan sonra askerlere çok miktarda para vererek dediler ki, «Siz şöyle diyeceksiniz: 'Öğrencileri geceleyin geldi, biz uyurken O'nun cesedini çalıp götürdüler.' ¹⁴Eğer bu haber valinin kulağına gidecek olursa biz onu yatıştırır, size bir zarar gelmesini önleriz.»

¹⁵Böylece askerler parayı aldılar ve kendilerine söylendiği gibi yaptılar. Bu söylenti bugüne dek Yahudiler arasında tekrarlanagelmıştır.

Son buyruk

(Mar.16:14-18; Luk.24:36-49; Yu.20:19-23; Elç.1:6-8)

¹⁶On bir öğrenci Celile'ye, İsa'nın kendilerine bildirdiği dağa gittiler. ¹⁷İsa'yı gördükleri zaman O'na tapındılar. Ama bazıları kuşku içindeydi. ¹⁸İsa yanlarına gelip kendilerine şunları söyledi: «Gökte ve yeryüzünde bütün yetki bana verildi. ¹⁹Bu nedenle gidin, bütün ulusları öğrencilerim olarak yetiştirin. Onları Baba, Oğul ve Kutsal Ruh'un adıyla¹ vaftiz edin. ²⁰Size buyurduğum her şeye uymayı onlara öğretin. İşte ben, dünyanın sonuna dek

her an sizinle birlikteyim.»

MAT Dipnotları:

2:1-2 Doğuda O'nun yıldızını gördük: ya da «O'nun yıldızının doğuşunu gördük.»

2:9 Doğuda: ya da «Doğuşunu.»

5:22 aşağılayıcı bir söz: Grekçede, «raka», yani «boş kafalı.»

5:26 kuruş: Grekçede, «kodrantis.»

5:37 Şeytan: Grekçede, «kötü olan.»

6:1 Yapmanız gereken doğru işleri: Grekçede, «Doğruluğunuzu.»

6:13 «Çünkü...Amin» sözleri birçok eski metinde yoktur.

6:22 «Gözünüz sağlamsa» diye çevrilen Grekçe deyim, «Cömertseniz» anlamında kullanılırdı.

6:23 «Gözünüz bozursa» diye çevrilen Grekçe deyim, «Açgözlüyseniz» anlamında kullanılırdı.

6:24 para: Grekçede, «mamon.»

6:27 ömrünü bir anlık: ya da «boyunu bir arşın.»

11:12 ya da «Göklerin Egemenliği zorlu biçimde geliyor, zorlu kişiler ona sahip çıkıyor.»

13:19 Şeytan: Grekçede, «kötü olan.»

13:33 ölçek: Grekçede, «saton.»

14:24 bir hayli uzakta: Grekçede, «birçok stadion uzakta.»

14:25 Sabaha karşı: Grekçede, «Gecenin dördüncü nöbetinde.»

15:25 O'nun önünde yere kapandı: ya da «O'na tapındı.»

16:17 insan: Grekçede, «et ve kan.»

16:18 Petrus: Grekçede, «petros», yani kaya parçası, taş.

16:18 kaya: Grekçede, «petra», yani büyük taş kütle, kaya.

17:20-21 Birçok eski metinde şu sözler de yer alır: «Ama bu tür cinler ancak dua ve oruçla kovulabilir.»

17:24 iki dirhemlik tapınak vergisi: Grekçede, «didrahma.»

17:27 dört dirhemlik bir akçe: Grekçede, «bir statir.»

18:10-11 Birçok eski metinde şu sözler de yer alır: «İnsanoğlu, kaybolmuş olanı kurtarmak için geldi.»

19:9 «Boşanmış...olur» sözleri birçok eski metinde yoktur.

21:25 Yahya'nın vaftiz etme yetkisi: Grekçede, «Yahya'nın vaftizi.»

21:25 Tanrı'dan: Grekçede, «gökten.»

23:5 muska: Tevrat'tan alınan bazı ayetlerin içine konduğu, alna ya da sol kola takılan küçük kutu anlamındadır (Bkz. Tevrat, Çıkış 13:9, Tesniye 6:8,9).

23:5 püskül: Dindar Yahudiler, Kutsal Yasa'yı hatırlamak için giysilerinin eteğine dört püskül dikerler (bkz. Tevrat, Sayılar 15:38,39; Tesniye 22:12).

23:13-14 Birçok eski metinde şu sözler de yer alır: «Vay halinize, ey din bilginleri ve Ferisiler, ikiyüzlüler! Bir yandan gösteriş için uzun uzun dua edersiniz, öte yandan dul kadınların malını mülkünü sömürsünüz. Bundan ötürü cezanız daha da ağır olacaktır.» (Bkz. Mar.12:40; Luk.20:47).

23:36 kuşak: ya da «soy.»

24:34 kuşak: ya da «soy.»

27:4 birini: Grekçede,

«kanı.»

28:19 adıyla: Grekçede, «adı içine.»